

1

การค้าระหว่างประเทศ

กรณีศึกษาที่ 1
คดีพิพาทกฎหมายที่ 1034/2543

ธนาคารยูไนเต็ด โอดิโอเวอร์ชีส์ จำกัด ที่ 1 กับพวก โจทก์
บริษัทยูนิเวิล์ฟ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด ที่ 1 กับพวก จำเลย

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ ยืม

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ทั้งสามฟ้องขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงินจำนวน 4,755,652.77 คอลลาร์สหรัฐ แก่โจทก์ทั้งสามพร้อมคัวขคอกเบี้ยจำนวน 861,317.10 คอลลาร์สหรัฐ และคอกเบี้ยพิเศษในอัตราอัตรายละ 7.75 ต่อปี ในหนี้เงินภัยเงินจำนวน 5,616,969.87 คอลลาร์สหรัฐ นับถ้วนจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินค่าธรรมเนียมทางกฎหมายจำนวน 29,056.36 คอลลาร์สหรัฐ แก่โจทก์ที่ 1 พร้อมคัวขคอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ 1 ให้การต่อสู้คดีหลายประการและฟ้องแย้งมาในค้านัยการว่า ในการภัยเงินตามคำฟ้อง จำเลยที่ 1 ได้นำหุ้นของบริษัทยูนิเวิล์ฟ แอลก. จำกัด (มหาชน) จำนวน 35,800,000 หุ้น จำนวนเป็นหลักประกันการชำระหนี้ โดยหุ้นดังกล่าวมีมูลค่าสูงกว่ายอดเงินที่จำเลยที่ 1 ภัยเงิน

จำเลยที่ 1 ได้พยายามติดต่อหาบุคคลภายนอกมาซื้อหุ้นดังกล่าวเพื่อนำมาชำระหนี้ แก่โจทก์ทั้งสาม แต่โจทก์ทั้งสามพยายามบ่ายเบี่ยงและถ่วงเวลาจนล่วงเลยกำหนดเวลาที่ผู้ซื้อหุ้น กำหนด ทำให้จำเลยที่ 1 ขายหุ้นไม่ได้ ซึ่งหากจำเลยที่ 1 ขายหุ้น ได้ในขณะนั้น โจทก์ทั้งสามจะได้รับเงินเพื่อชำระหนี้ทั้งสิ้น 171,840,000 บาท

ต่อมาโจทก์ทั้งสามได้กระทำการโดยไม่สุจริตขายหุ้นดังกล่าวเพื่อชำระหนี้เงินภัยเงินในราคากูกกว่าปกติโดยขายได้เงินเพียง 96,000,000 บาท ทำให้จำเลยที่ 1 ได้รับความเสียหายต้องก้างชำระหนี้แก่โจทก์อีก 75,180,000 บาท ขอให้ยกฟ้อง หากศาลมเห็นว่าจำเลยมีความ

รับผิดชอบฟ้องทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ก็ขอให้พิพากษาให้โจทก์ชำระค่าเสียหายแก่จำเลยที่ 1 เป็นเงิน 75,180,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราเรื้อยละ 7.5 ต่อปี ของเดือนธันวาคมเพื่อนำเงินดังกล่าวมาหักลบลงหนี้กับหนี้ที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดต่อโจทก์ทั้งสาม

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง มีคำสั่งลงวันที่ 15 มิถุนายน 2542 ให้รับค่าให้การจำเลยที่ 1 ส่วนฟ้องแข่งเป็นฟ้องแข่งที่มีเงื่อนไขจึงไม่รับ และให้คืนค่าใช้จ่ายศาลทั้งหมดแก่จำเลยที่ 1

ต่อมาจำเลยที่ 1 ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 3 สิงหาคม 2542 ขออนุญาตแก้ไขคำให้การและฟ้องแข่งในส่วนคำขอท้ายคำให้การและฟ้องแข่งเดิมเป็นว่า ขอให้ยกฟ้องและขอให้พิพากษาให้โจทก์ชำระค่าเสียหายให้แก่จำเลยที่ 1 เป็นเงินจำนวน 75,180,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราเรื้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 14 มิถุนายน 2540 ซึ่งเป็นวันที่โจทก์นำหุ้นออกขายหอดตลาด และขอให้นำเงินดังกล่าวมาหักลบลงหนี้กับหนี้ที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดต่อโจทก์ทั้งสามหากมีด้วย

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง มีคำสั่งลงวันที่ 17 สิงหาคม 2542 ว่า สำหรับคำร้องขออนุญาตแก้ไขคำให้การ (ที่ถูกคำร้องขอแก้ไขคำให้การและฟ้องแข่งของจำเลยที่ 1) ปรากฏว่าเป็นการแก้ไขในส่วนของฟ้องแข่งซึ่งศาลมีคำสั่งไม่รับไปแล้ว จึงไม่อนุญาตให้แก้ไขได้

จำเลยที่ 1 อุทธรณ์คำสั่งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่ไม่อนุญาตให้จำเลยที่ 1 แก้ไขคำให้การฟ้องแข่งต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกานัดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว คดีคงมีปัญหาด้วยความอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 เพียงข้อเดียวว่า ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยที่ 1 แก้ไขคำให้การและฟ้องแข่งตามคำร้องฉบับลงวันที่ 3 สิงหาคม 2542 ของจำเลยที่ 1 เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ตามคำร้องขอแก้ไขคำให้การและฟ้องแข่งฉบับลงวันที่ 3 สิงหาคม 2542 ของจำเลยที่ 1 เป็นการขอแก้ไขเฉพาะในส่วนของท้ายฟ้องแข่งเดิมโดยขอตัดข้อ

ความส่วนที่เป็นเงื่อนไขออกเท่านั้น โดยไม่มีข้อความใดที่เป็นการขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อต่อสู้ในคำให้การเดิมหรือเป็นการขอเพิ่มเติมคำให้การเดิมโดยยกข้อต่อสู้ขึ้นใหม่แต่อย่างใด

เมื่อคดีนี้ศาลอุทธรณ์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งไม่รับฟ้องแข่งของจำเลยที่ 1 ไว้พิจารณาแล้ว จึงไม่มีฟ้องแข่งในคดีนี้ที่จะให้จำเลยที่ 1 แก้ไขได้อีก คำสั่งศาลอุทธรณ์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาขึ้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพ้น

นายสุรชาติ บุญศิริพันธ์

นายสมคิด ไตร索รัส

นายพินิจ เพชรรุ่ง

ลงวันที่ 8 มีนาคม 2543: อ้างอิงคดีศาลอุทธรณ์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง:
คดีหมายเลขคดีที่ กค.72/2542 คดีหมายเลขแดงที่ กค.372/2543

ที่มา: งานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศ) ศาลอุทธรณ์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศกลางฐานข้อมูลสืบค้นคำพิพากษาคดีกรร吁์สินทางปัญญาและ
คดีการค้าระหว่างประเทศ

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกรณีศึกษานี้

กรมศึกษาที่ 2
คำพิพากษากฎาที่ 1351/2546

บริษัทลีโอ ทรานสปอร์ต คอร์ปอเรชัน จำกัด โจทก์

บริษัทมิตรศิลป์อะไหล่ยนต์ จำกัด จำเลย

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ รับขนของทางทะเล

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการรับขนส่งสินค้าทางบก ทางน้ำ (ทะเล) และทางอากาศ ทั้งภายในประเทศไทย และระหว่างประเทศ มีกรรมการสองคนลงนามร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท โจทก์ กระทำการแทน โจทก์ได้ จำเลยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2543 จำเลยว่าจ้าง โจทก์ให้เป็นผู้ขนส่งสินค้าอะไหล่ร่องรอยยานยนต์จำนวน 1,040 กล่อง หรือเท่ากับ 260 ชุด จากประเทศไทยไปส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อหรือผู้รับทราบที่ประเทศไทย ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2543 ตามกำหนดเวลา โจทก์ตกลงรับขนส่งให้จำเลย เมื่อจำเลยนำสินค้ามามอบให้กับ โจทก์ โจทก์ได้ออกใบตราสั่งให้จำเลยเป็นใบตราสั่งเลขที่ F-SB-1985

จำเลยตกลงชำระค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายให้แก่ โจทก์ที่ต้นทาง เมื่อ โจทก์ขนส่งสินค้าแล้ว โจทก์ส่งใบเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายต่างๆ ไปยังจำเลยเป็นเงิน 116,680.29 บาท จำเลยได้รับใบเรียกเก็บเงินจาก โจทก์แล้ว แต่ไม่ชำระหนี้

โจทก์นำให้ทนายความทราบมาไปยังจำเลย จำเลยได้รับแล้วแต่พิกัด การกระทำของจำเลยทำให้ โจทก์เสียหาย คิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 116,680.29 บาท พร้อมค่าคอมมิชชันอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันครบกำหนดในใบเรียกเก็บเงินคือวันที่ 5 เมษายน 2543 จนถึงวันที่ 30 พฤษภาคม 2543 คิดเป็นเงิน ค่าดอกเบี้ย 3,020.90 บาท รวมต้นเงินและค่าดอกเบี้ย 119,701.19 บาท

ขอให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 119,701.19 บาท พร้อมคดออกเบี้ยในอัตราเรื่องละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 116,680.29 บาท นับถ้วนจากวันพ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ใช่ผู้ชนส่งและไม่ใช่ผู้ชนส่งอื่น ทั้งไม่ใช่เจ้าของเรือหรือชื่อในทำการค้าของสายการเดินเรือที่ใช้ในการขนส่งสินค้า หรือร่วมทำการขนส่งสินค้ารายการพิพาทด้านฟ้อง โจทก์เป็นเพียงผู้ประกอบธุรกิจด้านแทนของผู้ชนส่งในราชอาณาจักรเท่านั้น เนื่องจากผู้ประกอบกิจการรับขนของทางทะเลมีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศ จึงมอบให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการต่างๆ ที่ทำด้านทางแทน โดยโจทก์ได้รับบำเหน็จด้านแทนจากจำนวนค่าธรรมงที่ผู้ส่งชำระให้

โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องค่ารำวงและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนคอกเบี้ยตามฟ้อง
โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง จำเลยไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่ารำวงและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนคอกเบี้ย
ตามฟ้องต่อโจทก์ เนื่องจากโจทก์ค้างชำระหนี้ค่าเสียหายในการที่ผู้รับขนส่งทางทะเลที่โจทก์ทำ
หน้าที่ดูแลให้ผิดสัญญาขนส่งทางทะเลกับจำเลยอยู่เป็นจำนวน 4,315 គតລາຣສຫຮຽງ โดยเมื่อ
เดือนมีนาคม 2543

จำเลยว่า จัง โจทก์ เป็นผู้รับขนของทางทะเลจากท่าเรือกรุงเทพ ประเทศไทย ไปยังเมืองโอมินิห์ ประเทศสาธารณรัฐสังคันนิยมเวียดนาม เพื่อส่งมอบสินค้ารถจักรยานยนต์จำนวน 260 คัน แก่ผู้ซื้อที่ประเทศสาธารณรัฐสังคันนิยมเวียดนาม โจทก์ในฐานะตัวแทนสายการเดินเรือ เวอร์โก ไลน์ ทดลองทำสัญญารับขนของทางทะเลและได้ออกใบตราสั่งในชื่อทางการค้าของสายการเดินเรือเวอร์โก ไลน์ ให้แก่จำเลยเป็นใบตราสั่งเลขที่ F-SB-1803

โดยจำเบิกคำหนนดให้ส่งสินค้าที่ทำเรื่อปลายทางคือ ทำเรื่อไอซีดีเบียน ໂອ (ICD-BIEN HOA) แต่ผู้บุนส่งได้ขนส่งผิดทำโดยส่งไปยังท่าเรื่อไอซีดิพัลลล็อง (ICD-PHUOC LONG) การกระทำดังกล่าวทำให้จำเบิกเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน 4,315 គូលានសហរដ្ឋ វិនិ 163,495.35 បាហ (អត្រាលកេបេលីយោ 1 គូលានសហរដ្ឋ ព័ត 37.89 បាហ) ។ ការចាប់ផ្តើមត្រួតពិនិត្យការងារនេះ ត្រូវបានបញ្ជាក់ថាអ្នកចាប់ផ្តើមត្រួតពិនិត្យការងារនេះ ត្រូវបានបញ្ជាក់ថាអ្នកចាប់ផ្តើមត្រួតពិនិត្យការងារនេះ

ສາລະກົມພົມສັນຫາງປໍ່ຜູ້ງານແລກວິທະຍາກ
ພື້ນຖານທີ່ມີຄວາມຕ່າງໆ

โจทก์อุทธรณ์ด้วยว่า โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้

ศาลาฉຸກແພນກຄືທັງສອງມີຜົນທາງປັ້ງປຸງແລະການກ່ຽວຂ້ອງປະເທດຈຳກັດ
ປະຊຸມປັ້ງປຸງແລ້ວ ທາງພິຈາລາຍງາໂທກໍນໍາສົບວ່າ ໂທກໍມີມີຕົນບຸກຄລປະເທດບຣິ່ນທຳກັດ ມີວັດຖຸ
ປະສົງກໍໃນການປະກອບກົງການຮັບຮັນຂອງທາງທະເລທີ່ກາຍໃນປະເທດແລະຮະຫວ່າງປະເທດເພື່ອ
ບໍາແນ່ນຈຶ່ງເປັນທາງການກ່ຽວຂ້ອງປະເທດ ກ່ຽວຂ້ອງປະເທດ ອົບນາຍວິໄລ ນອບນ້ອມຫຼວມ ແລະນາຍທີ່ພົມ ດາ
ລາລ ມີອຳນາຈລົງລາຍນີ້ຂໍ້ອ່ວນກັນແລະປະທັບຕາມສຳຄັງຂອງບຣິ່ນທຳກະທຳການແກ່ໂທກໍໄດ້ຕາມ
හັນງສື່ອງນັບຮອງເອກະສານນາຍ ຈ.1

จำเลยมีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามหนังสือรับรองพร้อมวัสดุประยงค์ของจำเลยเอกสารหมายเลข J.2 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2543 จำเลยว่าจ้างโจทก์ให้เป็นผู้ขนส่งสินค้าของจำเลยประเภทอะไหล่รถจักรยานยนต์จำนวน 1,040 กล่อง หรือเท่ากับ 260 ชุด จากประเทศไทยไปส่งมอบแก่ผู้ซื้อหรือผู้รับตราสั่งที่เมืองไฮฟอง (HAI PHONG) ประเทศสาธารณรัฐสังคีนิขเวียดนาม

จ้าแลยกได้ส่งใบของระหว่างเรื่อนามของระหว่างเรือกับ โจทก์ระบุรายละเอียดของสินค้าและให้โจทก์เรียกเก็บเงินค่าระหว่างและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากจำนวนที่ดันทาง (FREIGHT PREPAID) ตามใบของระหว่างเรือเอกสารหมายเลข จ.3 โจทก์ได้ออกใบตราสั่งให้กับจ้าแลยกไว้เป็นหลักฐานชี้งรายละเอียดในใบตราสั่ง โจทก์ระบุ datum ที่จ้าแลยกแจ้งให้ทราบ ปรากฏว่า datum ในใบตราสั่งเอกสารหมายเลข จ.4 เมื่อโจทก์ขนส่งสินค้าของจ้าแลยกเรียบร้อยแล้ว โจทก์ได้ส่งใบเรียกเก็บเงินไปยังจ้าแลยกเพื่อเรียกเก็บค่าระหว่างและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 116,680.29 บาท ครบกำหนดชำระเงินในวันที่ 5 เมษายน 2543 ปรากฏตามสำเนาใบเรียกเก็บเงินเอกสารหมายเลข จ.5 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในใบเรียกเก็บเงิน จ้าแลยกไม่ชำระเงินให้แก่โจทก์

โจทก์น่อนหนายให้ทนายความทราบด้าน แต่จำเลยได้รับแล้วกีเพิกเฉย ปรากฏตามหนังสือทวงถามและใบตอบรับเอกสารหมาย ช.๖ และ ช.๗ การกระทำของจำเลยถือว่าผิดสัญญา จำเลยยังคงรับผิดชอบบุคคลใช้คอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของจำนวนเงิน 116,680.29 บาท นับแต่

วันที่ครบกำหนดในใบเรียกเก็บเงินตามเอกสารหมาย จ.5 จนถึงวันพ้องเป็นเวลา 126 วัน คิดเป็น
คอกเบี้ย 3,020.90 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 119,701.19 บาท และคอกเบี้ยในอัตราอัตร率为 7.5 ต่อปี
ของต้นเงิน 116,680.29 บาท นับถ้วนจากวันพ้องจนกว่าจะชำระแก่โจทก์เสร็จสิ้น

ตามที่จำเลยได้ให้การต่อสู้ว่าโจทก์ได้ขอนส่งสินค้าให้จำเลยผิดเท่านั้น การขนส่งดัง
กล่าวเป็นการขนส่งที่ได้เสื่อมสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จำเลยได้ชำระค่าธรรมเนียมที่ใช้จ่ายต่างๆ
กับโจทก์จนครบถ้วนแล้ว การขนส่งดังกล่าวเป็นคนละเที่ยวบันทึกที่โจทก์นำมาฟ้องจำเลย เนื่องจาก
ใบตราสั่งที่โจทก์ออกให้สำหรับการขนส่งสินค้าในคดีนี้เป็นใบตราสั่งเลขที่ F-SB-1985 ส่วนที่
จำเลยกล่าวอ้างเป็นใบตราสั่งคนละฉบับคือใบตราสั่งเลขที่ F-SB-1803 ตามเอกสารหมาย จ.8 การ
ขนส่งตามเอกสารหมาย จ.8 จำเลยชำระค่าธรรมเนียมแล้ว และโจทก์ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้ ปรากฏ
ตามเอกสารหมาย จ.9 จ.10 และ จ.11

โจทก์ไม่ได้ขอนส่งสินค้าผิดท่า โจทก์ได้ขอนส่งไปยังท่าปลายทางตามที่จำเลยกำหนด
และระบุในใบตราสั่งตามเอกสารหมาย จ.8 ซึ่งข้อเท็จจริงเหล่านี้โจทก์ได้ชี้แจ้งให้จำเลยทราบมา
ก่อนแล้วตามเอกสารหมาย จ.12 ก่อนที่จำเลยจะชำระค่าธรรมเนียมแก่โจทก์ตามภาพถ่ายเช็คเอกสาร
หมาย จ.9 ต่อมาโจทก์ทำหนังสือชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ให้จำเลยทราบ

จำเลยแจ้งว่ารายละเอียดต่างๆ มิแปรตามที่จำเลยแจ้งให้โจทก์ทราบเท่านั้น เป็นไป
แฟลกซ์ซึ่งผู้รับตราสั่งส่งให้จำเลยอีกทอดหนึ่งผู้มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดสถานที่ส่งสินค้าเป็นหน้าที่
ของจำเลย เมื่อจำเลยมิได้แจ้งรายละเอียดให้แก่โจทก์จะถือว่าเป็นความผิดของโจทก์มิได้ โจทก์มิ
อาจทราบได้ว่าสถานที่ส่งสินค้าเป็นสถานที่ถูกต้องหรือไม่ โจทก์ตรวจสอบเฉพาะท่าเรือที่เข้าไป
ส่งมอบสินค้าให้ใกล้เคียงที่สุดกับสถานที่ที่ระบุให้สั่งมอบ

สาเหตุที่มีปัญหาเกี่ยวกับการขอรับสินค้านั้นเนื่องจากความผิดพลาดจากเอกสารที่
จำเลยจัดเตรียมขึ้น โดยสินค้าที่ส่งไปไม่ถูกต้องตรงกับเอกสาร จึงเกิดปัญหาต่อผู้รับตราสั่งในการ
ที่จะติดต่อรับสินค้า มิใช่เป็นความผิดของโจทก์และมิใช่เกิดจากการที่โจทก์นั้นส่งผิดท่า จำเลยไม่
มีหลักฐานแสดงขึ้นได้ว่าจำเลยเสียหายเพียงแต่กล่าวอ้างล้อๆ

จำเลยมิใช่เป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้ เนื่องจากสิทธิ์ต่างๆ ตามใบ
ตราสั่งได้โอนไปยังผู้รับตราสั่งทั้งหมดแล้วจำเลยไม่มีสิทธิ์อันใดที่จะเรียกร้องค่าเสียหายได้อีก
เมื่อจำเลยมิใช่ผู้เสียหาย จำเลยจะกล่าวอ้างและนำมายังกลบลบ้นี้โจทก์ไม่ได้ จำเลยไม่เคยฟ้อง

โจทก์เพื่อขอให้โจทก์ชำระค่าเสียหายตามที่จำเลยกล่าวอ้าง ความเสียหายที่จำเลยกล่าวอ้างจึงไม่ใช่ความเสียหายที่จะนำมาหักลบหนี้ได้

จำเลยนำสืบว่า โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกค่ารำวงและค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดจนดอกเบี้ยตามที่องเพราะ โจทก์มิใช่ผู้ขันส่งหรือผู้บุนส่งอื่น อีกทั้งมิใช่เจ้าของเรือที่ใช้ในการขนส่งสินค้า หรือร่วมทำการขนส่งสินค้ารายพิพาทดามฟ้อง โจทก์เป็นเพียงผู้ประกอบธุรกิจตัวแทนของผู้บุนส่ง ในราชอาณาจกรเท่านั้น เนื่องจากผู้ประกอบกิจการรับขนของทางทะเลมีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศ จึงมองให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการต่างๆ ที่ทำด้านทางแทน โดยโจทก์จะได้รับบำเหน็จด้วยแทนจากจำนวนค่ารำวงที่ผู้ส่งชำระให้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

โจทก์ถังชำระหนี้ค่าเสียหายในการที่ผู้รับขนของทางทะเลที่โจทก์ทำหน้าที่เป็นตัวแทนทำผิดสัญญาขนส่งทางทะเลกับจำเลยอยู่เป็นเงินทั้งสิ้น 4,315 คอลลาร์สหราชอาณาจักร โดยเมื่อเดือนมีนาคม 2543 จำเลยได้ว่าจ้างให้โจทก์เป็นผู้รับขนของทางทะเลหากทำเรือกรุงเทพ ประเทศไทยไปยังเมืองโซลินินห์ ประเทศไทยบรรรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อส่งมอบสินค้ารถจักรยานยนต์จำนวน 260 คัน เป็นราคาสินค้าจำนวนทั้งสิ้น 293,800 คอลลาร์สหราชอาณาจักร ให้แก่บริษัทคงบิน อินปอร์ต อีกซ์ปอร์ต จำกัด ผู้รับตราสั่งที่ประเทศไทยบรรรัฐสังคมนิยมเวียดนามตามสัญญาซื้อขายตามใบกำกับสินค้าเลขที่ M 126 เอกสารหมาย ล.3

โจทก์ดกลงทำสัญญารับขนของทางทะเลและออกใบตราสั่งของสายการเดินเรือเรือร์ กี ไลน์ ให้กับจำเลย 1 ฉบับ เป็นใบตราสั่งเลขที่ F-SB-1803 โดยจำเลยกำหนดให้โจทก์แจ้งผู้บุนส่งค่าเนินการขนส่งไปยังปลายทางคือ ไอซีดีบีエン โซ (ICD BIEN HOA) ปราจีนบุรีในตราสั่งเอกสารหมาย ล.2

โจทก์หรือผู้บุนส่งจึงมีหน้าที่ต้องขนส่งสินค้าไปส่งมอบที่ทำดังกล่าว แต่ผู้บุนส่งได้ขนส่งผิดทำโดยได้ขึ้นส่งไปยังท่าพัสดุสินค้าพูลองหรือ ไอซีดี พัวลอง (ICD PHUOC LONG) ดัง เป็นการผิดสัญญาทำให้จำเลยเสียหายเป็นเงินจำนวน 4,315 คอลลาร์สหราชอาณาจักร หรือเป็นเงินไทย 163,495.35 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน 1 คอลลาร์สหราชอาณาจักร ต่อ 37.89 บาท) ตามเอกสารหมาย ล.5 จำเลยขอนำเงินจำนวน 163,495.35 บาท มาหักลบหนี้กับค่ารำวงสินค้าและค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดจนดอกเบี้ยที่โจทก์เรียกร้องมาตามฟ้องเนื่องจากหนี้สองรายเป็นหนี้เงินและถึงกำหนดชำระแล้วทั้งสองฝ่าย เมื่อหักลบกันแล้วโจทก์ยังคงถังชำระหนี้จำเลยเป็นเงิน 43,784.93 บาท

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2543 จำเลยได้คิดค่อโจทก์เพื่อบนส่งสินค้าของจำเลยจากประเทศไทยไปส่งมอบแก่ผู้ซื้อหรือผู้รับตราสั่งที่เมืองท่าไชฟง ประเทศสาธารณรัฐสัมคุนนิยมเวียดนาม ต่อมากลายการเดินเรือเรอร์โก้ ไลน์ ได้ขนส่งสินค้าของจำเลยไปส่งแล้ว แต่จำเลยยังไม่ชำระค่าระหว่างและค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้โจทก์

มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ข้อแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่

นางสาวศิริพร บัวสุภาลักษณ์ พนักงานบริษัท โจทก์เบิกความตอบแทนจำนวนว่า โจทก์มีหลักทรัพย์เดินเรือ เช่น NYK, APL เป็นต้น สายการเดินเรือเรอร์โก้ ไลน์ (Virgo Line) โจทก์เป็นผู้แทนแต่ผู้เดียวในราชอาณาจกรในค่างประเทศจะมีอยู่นับประจํา และในตราสั่งเอกสารหมาย จ.4 ที่ด้านบนมีข้อความเป็นอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ๆ ว่า เวอร์โก้ ไลน์ และด้านล่างของเอกสารก็มีข้อความเป็นอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ๆ ว่า ลายมือผู้เขียนสั่ง “เวอร์โก้ ไลน์” โดยบริษัทลีโอ ทรานสปอร์ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด

เมื่อพิจารณาประกอบกับบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงของนางสาวทัศนีย์ เรือง สุวรรณ กรรมการผู้จัดการบริษัทจำเลยที่ว่า “โจทก์เป็นแต่เพียงผู้ประกอบธุรกิจตัวแทนของผู้เขียนสั่ง ในราชอาณาจกรเท่านั้น เนื่องจากผู้ประกอบกิจการรับขนของทางทะเลมีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศ จึงมอบให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการต่าง ๆ ที่ทำด้านทางแทน โดยโจทก์จะได้รับบำเหน็จด้วยแทนจากจำนวนค่าระหว่างที่ผู้สั่งชำระให้” แล้ว ทางนำสืบของโจทก์เชื่อสมกับข้ออ้างของจำเลย

ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย ตามประเพณีในธุรกิจการรับขนของทางทะเล ให้เป็นตัวแทนผู้เขียนสั่งในการดำเนินงานอันเกี่ยวกับธุรกิจ เนื่องจากการรับขนของทางทะเล โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เขียนสั่งหรือผู้เขียนสั่งอื่นตามพระราชบัญญัติ การรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 มาตรา 3 โจทก์เป็นตัวแทนสายการเดินเรือเรอร์โก้ ไลน์ ซึ่งเป็นผู้เขียนสั่งเท่านั้น โจทก์จึงมิใช่คู่สัญญาตามสัญญารับขนของทางทะเลกับจำเลย ทั้งไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจตัวแทนผู้เขียนสั่งฟ้องคดีแทนผู้เขียนสั่งได้ เมื่อโจทก์ฟ้องคดีโดยที่สายการเดินเรือเรอร์โก้ ไลน์ ไม่ได้มอบอำนาจให้โจทก์ดำเนินการ โจทก์จึงไม่มีอำนาจทำได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 801 (5) โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คดีนี้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางซึ่งสองสถานโดยกำหนดประเด็นข้อพิพาทไว้ว่า

1. จำเลยจะต้องรับผิดต่อโจทก์หรือไม่ และ
2. โจทก์ทำให้จำเลยเสียหายหรือไม่

โดยมิได้กำหนดประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องไว้ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจะยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยและพิพากษายกฟ้องโจทก์ได้หรือไม่

เห็นว่า ปัญหารื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะนิได้มีการกำหนดประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องไว้ เมื่อศาลมีหนังสือความค่าจ้างขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาคดีไปก็ได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2939 มาตรา 26 ประกอบประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5)

ดังนั้น ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางยกปัญหารื่องอำนาจฟ้องขึ้นวินิจฉัยดังกล่าวจึงชอบแล้ว สำนอุทธรณ์ในข้ออื่นของโจทก์ไม่อาจทำให้ผลของคำพิพากษามาเปลี่ยนแปลงเชิงไม่วินิจฉัย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่เข้า

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพ้น

นายสุรศักดิ์ กะญจนวิทย์

นายเสริมศักดิ์ ผลดัชระ

นายประสาทสุข บุญเตชะ

ลงวันที่ 24 มีนาคม 2546: อ่านเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2546 ทั้งอิงคดีศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศกลาง คดีหมายเลขแดงที่ กค. 324/2544

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกราฟศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 3

คำพิพากษารัฐฎีกาที่ 1505/2547

บริษัทโซซิโอต้า อิคูสเตรีย เมกคานิเดล อัสเตรสชาตูเรกาเปนตาเรียฯ ผู้ร้อง

บริษัทมังกรไทยสตีลบาร์ จำกัด ผู้คัดค้าน

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายประเทศไทย ตามที่ ประกอบธุรกิจค้าขายเครื่องจักร ผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายไทยประกอบธุรกิจรับซื้อและจำหน่ายสินค้าจำพวกเหล็กเส้น เหล็กแผ่น เศษเหล็ก และผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยเหล็กทั้งภายในและต่างประเทศ

ผู้ร้องและผู้คัดค้านทำสัญญาซื้อขายเครื่องจักร 2 ฉบับ ผู้ร้องส่งมอบเครื่องจักร อุปกรณ์ และปัจจัยตามสัญญาทั้งสองฉบับครบถ้วนแล้ว แต่ผู้คัดค้านไม่ชำระเงินตามสัญญาซึ่งมีข้อตกลงให้เสนอข้อพิพาทที่เกี่ยวเนื่องกับสัญญาอนุญาโตตุลาการตามระเบียบกฎหมายของสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปารีส เป็นผู้ชี้ขาด

ตามระเบียบกฎหมายของสมาคมอนุญาโตตุลาการ คณะกรรมการมีคำชี้ขาดให้ผู้คัดค้านชำระเงินแก่ผู้ร้อง แต่ผู้คัดค้านไม่ปฏิบัติตาม

ขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยให้ผู้คัดค้านชำระเงินจำนวน 4,999,384.38 ดอลลาร์สหรัฐ และ 363,367,000 ลีร์อิตาลี พร้อมดอกเบี้ยในอัตราเร้อยละ 2.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวทั้งสองจำนวน นับแต่วันที่ 13 กันยายน 2542 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง

และให้ผู้คัดค้านส่งมอบหนังสือคำประกันธนาการเลขที่ 80190/608 วงเงิน 897,700 คอลลาร์ สหรัฐ ซึ่งผู้ร้องมอบให้ผู้คัดค้านไว้กินให้แก่ผู้ร้อง

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเทศไทยดังนี้ ผู้ร้องไม่ได้มอบอำนาจให้บุคคลหรือนิติบุคคลใดดำเนินคดีตามคำร้องของผู้ร้อง ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจและสิทธิในการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

ผู้ร้องเป็นฝ่ายที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาพิพาท ผู้ร้องเสนอข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้คัดค้านเข้าต่อสู้คดี การดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการเป็นไปโดยไม่ชอบ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปารีส จึงเป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบ และการที่อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดล่วงระยะเวลา 180 วัน นับแต่วันตั้งอนุญาโตตุลาการคงสุดท้ายเป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบ

ผู้ร้องและ/หรืออนุญาโตตุลาการไม่ได้ส่งสำเนาคำชี้ขาดให้แก่ผู้คัดค้าน คำชี้ขาดจึงไม่ผูกพันผู้คัดค้าน คำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของผู้ร้องขาดจากความเด็ดขาด

การที่ผู้ร้องไม่ส่งคำแปลคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และสัญญาพิพาทที่ผู้แปลได้รายงานตัวแล้ว เป็นการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย การร้องขอให้วางบังคับตามคำชี้ขาดของผู้ร้องจึงกระทำโดยไม่ชอบ

ผู้ร้องได้รับเงินตามเดตเตอร์อฟเครดิตไปจากธนาคารเรียบร้อยแล้ว ผู้คัดค้านไม่มีหนี้ด้วยซึ่งผู้ร้องอีก คำร้องของผู้ร้องเคลื่อนยก去 ขอให้ยกคำร้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้ว พิพากษาบังคับตามชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการแห่งสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปารีส โดยให้ผู้คัดค้านชำระเงินจำนวน 4,999,384.38 คอลลาร์ สหรัฐ และ 363,367,000 ลีร์อิตาลี พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 2.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวทั้งสองจำนวน นับแต่วันที่ 13 กันยายน 2542 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง

โดยดอกเบี้ยคำนวนนับแต่วันที่ 13 กันยายน 2542 จนถึงวันยื่นคำร้อง (วันที่ 13 กันยายน 2543) ไม่เกิน 124,984.61 คอลลาร์ สหรัฐ และ 9,084,175 ลีร์อิตาลี และให้ผู้คัดค้านส่งมอบหนังสือคำประกันธนาการเลขที่ 80190/608 วงเงิน 897,700 คอลลาร์ สหรัฐ ซึ่งผู้ร้องมติ:

ให้ผู้คัดค้านໄว้คืนให้แก่ผู้ร้อง กับให้ผู้คัดค้านใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ร้อง โดยกำหนดค่าทนายความให้ 100,000 บาท

ผู้คัดค้านอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ตรวจสอบวุฒิประชุมปรึกษาแล้ว ทางพิจารณาผู้ร้องนำสืบว่า

ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายประเทศไทย ประจำบัญชีกิจการ เครื่องจักร มีนาคมาร์โโค ปีรีซี่ เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนตามเอกสารหมาย ร.11 ถึง ร.13 ผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเทศไทย ตามหนังสือรับรอง เอกสารหมาย ร.9 ประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับและนับถือ และการใช้บังคับคำขึ้นต้น อนุสัญญาโดยตลอดการต่างประเทศ ฉบับนี้นิวยอร์ก ตามอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับคำขึ้นต้นอนุสัญญาโดยตลอดการต่างประเทศ ฉบับนี้นิวยอร์ก เอกสารหมาย ร.6 โดยประเทศไทย ประจำบัญชี ประจำบัญชี และประเทศไทย ประจำบัญชี ต่างก็เป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาดังกล่าวตามราชบัตร ภาคีสมาชิก เอกสารหมาย ร.7 เมื่อปี 2537 และ 2538 ผู้ร้องกับผู้ร้องคัดค้านตกลงทำสัญญาซึ่งขายเครื่องจักร 2 ฉบับ โดยผู้คัดค้านตกลงซื้อเครื่องจักร และผู้ร้องตกลงจัดหาเครื่องจักร เพื่อให้ผู้คัดค้านนำมาติดตั้ง โรงงานผลิตเหล็กเส้นแห่งใหม่ของผู้คัดค้านในประเทศไทยตามสัญญาซึ่งขายเครื่องจักร พร้อมคำแปล เอกสารหมาย ร.14 และ ร.15 ตามลำดับ

เมื่อครบกำหนดผู้คัดค้านไม่ชำระเงินตามสัญญาพิพาททั้งสองฉบับ ผู้ร้องห่วงด้านผลประโยชน์ แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย สัญญาพิพาททั้งสองฉบับมีข้อสัญญานี้ ข้อ 15 และข้อ 16 ว่าด้วยอนุสัญญาโดยตลอดการ มีใจความส่วนหนึ่งระบุว่า

"บรรดาข้อพิพาทใดແย়েງหรือข้อขัดแย้งใด ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ที่เกี่ยวเนื่องกัน หรือเกิดขึ้นจากสัญญาฉบับนี้ หรือจากการดำเนินการตามขอบเขตของงานให้ดูกลยุทธ์ระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายด้วยอธยาศัยในครรภ์เสียก่อนเป็นอันดับแรก"

หากคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่อาจตกลงด้วยอธยาศัยในการยุติข้อพิพาทข้อใดແย়েງ หรือข้อขัดแย้ง เช่นว่านี้ ได้ภายในระยะเวลาอันสมควร คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิที่จะเสนอเรื่องสืการวินิจฉัย โดยอนุสัญญาโดยตลอดการได้ และเรื่องดังกล่าวนั้นจะต้องยุติเป็นที่สุดโดยวิธีการ

อนุญาโตตุลาการภายใต้กฎหมายและระเบียบของสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ กรุงปารีส โดย
จะทำเป็นภาษาอังกฤษ"

ตามสัญญาซื้อขายเครื่องจักร เอกสารหมายเลข R.14 และ R.15 ผู้ร้องเรียนคำร้องเสนอ
ข้อพิพาทเข้าสู่การวินิจฉัยโดยอนุญาโตตุลาการต่อสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ กรุงปารีส
เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2540

โดยผู้ร้องแต่งตั้งนายวิเวียน แรมเซย์ เป็นอนุญาโตตุลาการฝ่ายผู้ร้อง สมาคมหอการ
ค้าระหว่างประเทศ กรุงปารีส ได้ส่งสำเนาคำร้องเสนอข้อพิพาทของผู้ร้องพร้อมทั้งเงี้ยให้ผู้คัด
ค้านเข้าต่อสู้คดี และแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายผู้คัดค้านเพื่อดำเนินกระบวนการยุติธรรมโดยตุลาการ

แต่ผู้คัดค้านไม่ได้เข้าต่อสู้คดี และไม่เสนอขอแต่งตั้งองุญาโตตุลาการฝ่ายผู้คัดค้าน
สมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ กรุงปารีส จึงดำเนินการตามกฎระเบียบของสมาคม โดยมี
หนังสือถึงนายเออนก ศรีสนิท แต่งตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการฝ่ายผู้คัดค้าน ต่อมาประธาน
อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้แต่งตั้งนายฟรองซัวร์ โนแอบลแลร์ เป็นประธาน
อนุญาโตตุลาการ รวมเป็นคณะกรรมการจำนวน 3 คน ตามที่กำหนดไว้ในข้อสัญญา
อนุญาโตตุลาการของสัญญาซื้อขายเครื่องจักร เอกสารหมายเลข R.14 และ R.15

หลังจากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการได้ดำเนินการอนุญาโตตุลาการ ได้
ดำเนินการอนุญาโตตุลาการที่กรุงปารีสโดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทราบขั้นตอนการ
พิจารณาของคณะกรรมการ และขอให้ทั้งสองฝ่ายให้ข้อเท็จจริง และเอกสารต่างๆ อัน
เกี่ยวข้องกับคดีไปยังอนุญาโตตุลาการเพื่อประกอบการพิจารณา

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2542 คณะกรรมการได้ทำคำชี้ขาดข้อพิพาทดัง
กล่าวส่งไปยังสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ กรุงปารีส ตามสำเนาคำชี้ขาด เอกสารหมายเลข R.
10

สมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ กรุงปารีส ส่งคืนฉบับคำชี้ขาดให้ผู้ร้องและผู้คัด
ค้านฝ่ายละฉบับ ตามหนังสือน้ำส่าง ใบสั่งของทางอากาศ และหนังสือยืนยันการขนส่ง พร้อมค่า
แปล เอกสารหมายเลข R.17 ถึง R.19 ตามลำดับ

โดยคณะกรรมการได้ทำการตรวจสอบให้ผู้คัดค้านชำระหนี้แก่ผู้ร้องตามคำร้องมร
คดีนี้ ทั้งนี้เมื่อปลายปี 2539 ก่อนที่ผู้ร้องจะเสนอข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการ ผู้คัดค้านได้ยื่น

ฟ้องผู้ร้องเป็นคดีแพ่งที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญาพิพาททั้งสองฉบับ

ผู้ร้องเข้าต่อสู้คดีพร้อมกับฟ้องแพ่ง และยื่นคำร้องขอให้ศาลมำนำษคดีไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ ศาลจังหวัดสมุทรปราการ ได้ส่วนคำร้องแล้ว มีคำสั่งไม่รับฟ้องของผู้คัดค้านและไม่รับฟ้องแพ่งของผู้ร้อง และให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ ตามคำสั่งศาลจังหวัดสมุทรปราการ ในคดีหมายเลขแดงที่ 4372/2541 เอกสารหมาย ร.1 ผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาเมื่อ ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีหมายเลขแดงที่ 1641/2543 เอกสารหมาย ร.2

ผู้คัดค้านได้ขอให้ศาลไทยอย่ามีการชาระเงินตามเดตเตอร์ออฟเครดิตซึ่งผู้คัดค้านออกให้ผู้ร้องเพื่อชำระค่าสินค้าตามสัญญาพิพาททั้งสองฉบับ ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถขอรับเงินตามเดตเตอร์ออฟเครดิตดังกล่าวจากธนาคารในประเทศไทยได้ ผู้ร้องยื่นฟ้องธนาคารในประเทศอิตาลีเพื่อขอรับเงินตามเดตเตอร์ออฟเครดิต ซึ่งคดีข้างอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

ผู้คัดค้านนำสืบว่า ผู้ร้องเป็นฝ่ายไม่ปฏิบัติตามสัญญาพิพาททั้งสองฉบับ เนื่องจากเครื่องจักรที่ผู้ร้องติดตั้งให้ผู้คัดค้านไม่สามารถเดินเครื่องได้ ผู้คัดค้านชำระเงินให้แก่ผู้ร้องไปแล้ว ร้อยละ 90 โดยการวางแผนชำระ 15 ของจำนวนเงินที่ตกลงซื้อขายกัน ตามใบแจ้งเครดิตบัญชีระหว่างสำนักงาน ลงวันที่ 27 เมษายน 2538 เอกสารหมาย ค.6 จากนั้นผู้คัดค้านชำระเงินแก่ผู้ร้องอีก 9 รายการ ลิคเป็นอีกร้อยละ 45 ตามรายการในหนังสือแจ้งของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ฉบับลงวันที่ 31 สิงหาคม 2544 เรื่องขอส่งสำเนาเอกสารการโอนเงินเดตเตอร์ออฟเครดิต เลขที่ 10/33 35/95 เอกสารหมาย ค.7

การชำระเงินรวมร้อยละ 60 นี้ ผู้คัดค้านชำระอย่างต่อเนื่องระหว่างปฎิบัติตามสัญญาพิพาท ต่อมาก็ต้องชำระเงินอีกร้อยละ 30 ซึ่งเป็นการชำระวงคุตสุดท้ายภายหลังการปฏิบัติตามสัญญา และอีกร้อยละ 10 ผู้คัดค้านไม่ชำระให้เนื่องจากมีเงื่อนไขว่าผู้คัดค้านจะชำระเงินเมื่อมีการติดตั้งเครื่องจักรเรียบร้อยและสามารถเดินเครื่องจักรได้ตามกำหนดผลิต

ผู้คัดค้านและผู้ร้องตกลงกันว่า หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นจะระงับข้อพิพาทโดยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลไทย ผู้คัดค้านจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลในประเทศไทย ไม่ได้ใช้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ระหว่างที่ผู้ร้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่ประเทศไทยฝรั่งเศสนั้นผู้คัดค้านทราบเรื่อง แต่ผู้คัดค้านไม่ไปสู่คดีตามกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการเพระเห็นว่ามีข้อถกเถียงว่าจะระงับข้อพิพาทโดยศาลไทยและค่าใช้จ่ายสูง สมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปารีส จึงเป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบ และการที่อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดล่วงเลยระยะเวลา 180 วัน นับแต่วันตั้งอนุญาโตตุลาการคนสุดท้ายเป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบ

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นที่คู่ความได้แจ้งกันในขั้นนี้รับฟังได้ว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเทศไทยริษัทจำกัดตามกฎหมายประเทศไทยอีดี ประกอบธุรกิจค้าขายเครื่องจักร มีนายมาร์โค ปีรีซี เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทน ตามเอกสารหมาย ร.11 ถึง ร.13 ผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลประเทศไทยริษัทจำกัด ผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเทศไทย ประกอบกิจการรับซื้อและจำหน่ายสินค้าจำพวกเหล็กเส้น เหล็กแผ่น เศษเหล็ก และผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยเหล็กทั้งภายในและต่างประเทศ และอื่นๆ ตามหนังสือรับรอง เอกสารหมาย ร.9

ประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับและนับถือ และการใช้บังคับคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับนรนิวอร์ค ตาม เอกสารหมาย ร.6 โดยประเทศไทย ประเทศไทยอีดี และประเทศไทยฝรั่งเศส ต่างก็เป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาดังกล่าวตาม เอกสารหมาย ร.7

เมื่อปี 2537 และ 2538 ผู้ร้องทำสัญญาซื้อขายเครื่องจักรกับผู้คัดค้าน รวม 2 ฉบับ ตามเอกสารหมาย ร.14 และ ร.15 โดยผู้ร้องทดลองจัดหาเครื่องจักรให้แก่ผู้คัดค้านเพื่อให้ผู้คัดค้านนำมำติดตั้งในโรงงานของผู้คัดค้าน แห่งใหม่ของผู้คัดค้านในประเทศไทย ซึ่งผู้ร้องได้จัดหาเครื่องจักรไปติดตั้งในโรงงานของผู้คัดค้าน และผู้คัดค้านได้ชำระเงินบางส่วนให้แก่ผู้ร้องแล้ว ต่อมาผู้ร้องและผู้คัดค้านมีข้อพิพาทที่เกี่ยวนี้อยู่กับสัญญาดังกล่าว ผู้คัดค้านจึงยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นคดีแพ่งที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการ ศาลจังหวัดสมุทรปราการ มีคำสั่งไม่รับฟ้องของผู้คัดค้าน กับไม่รับฟ้อง แข้งของผู้ร้อง และให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ ตามคดีหมายเลขแดงที่ 4372/2541 ของศาลจังหวัดสมุทรปราการ เอกสารหมาย ร.1

ผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืน ผู้ร้องจึงเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการของสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปารีส เป็นผู้ชี้ขาด ต่อมาคณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ผู้คัดค้านชำระเงินแก่ผู้ร้อง

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้กัดก้านประการแรกว่า คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศฯ กรุงปารีส เอกสารหมายเลข R.10 ซึ่งทำเกิน 180 วัน นับแต่วันตั้งอนุญาโตตุลาการคนสุดท้าย เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มีผลยกพันคู่กรณีด้วย เมื่อจากประเทศไทยเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือ และการใช้บังคับคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ คำชี้ขาดดังกล่าวจึงไม่ถูกต้องและขัดต่อกฎหมาย หรือหลักถ้อยที่ถือปฏิบัติระหว่างประเทศนั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการทำสัญญากัน มาตรา 21 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย

แต่คดีนี้เป็นเรื่องการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ จึงต้องพิจารณาตามตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 หมวด 6 ซึ่งมีบทบัญญัติมาตรา 34 บัญญัติว่า

"การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศที่อยู่ในบังคับแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือ และการใช้บังคับคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ จะบันน Karnivior ลงวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2501 (ค.ศ. 1958) นั้น ศาลนี้อำนาจทำการค้ำประกันได้ ถ้าผู้ซึ่งจะถูกบังคับสามารถพิสูจน์ได้ว่า

(1) คู่สัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บุกพร่องในเรื่องความความสามารถกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น

(2) สัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลยกพันตามกฎหมายแห่งประเทศไทยที่คู่กรณีได้ตกลงกันไว้ หรือตามกฎหมายแห่งประเทศไทยที่ทำคำชี้ขาดนั้นในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว

(3) ไม่มีการแจ้งให้ผู้ซึ่งจะถูกบังคับทราบล่วงหน้าโดยชอบด้ึงการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ หรือการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ หรือผู้ซึ่งจะถูกบังคับนั้นไม่สามารถเข้าต่อสู้คดีในชั้นอนุญาโตตุลาการเพราเหตุประการอื่น

(4) คำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อ桔ลงในการเสนอข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยเกินขอบเขตนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้ว ศาลอาจบังคับตามคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยอยู่ในขอบเขตแห่งข้อ桔ลงนั้นให้ได้

(5) องค์ประกอบของความอนุญาโตตุลาการ หรือผู้ชี้ขาด หรือวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการมิได้เป็นไปตามที่คู่กรณีได้ตกลงกันไว้ หรือมิได้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศไทยที่ทำคำชี้ขาดในกรณีที่มิได้ตกลงกันไว้ หรือ

(6) คำชี้ขาดยังไม่มีผลผูกพันเป็นยุติ หรือได้ถูกเพิกถอน หรือระงับใช้เสียแล้วโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หรือภายใต้กฎหมายของประเทศไทยที่ทำคำชี้ขาด แต่ถ้าเพียงแค่มีการยื่นคำร้องขอให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจากกระทำการเพิกถอน หรือระงับใช้ซึ่งคำชี้ขาดนั้นศาลอาจเดือนการพิจารณาคดีของบังคับตามคำชี้ขาดไปได้ตามที่เห็นสมควร และหากคู่ความฝ่ายที่ขอบังคับคำชี้ขาดร้องขอ ศาลอาจสั่งให้คู่ความฝ่ายที่จะถูกบังคับหาประกันที่หมายสมก่อนก็ได้" และมาตรา 35 บัญญัติว่า

"ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดตามมาตรา 34 ได้ถ้าปรากฏต่อศาลว่าคำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถจะระงับโดยทางอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมายไทย หรือถ้าการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือหลักด้วยที่ด้อยปฏิบัติระหว่างประเทศ" เห็นได้ว่า ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดเสียได้เฉพาะกรณีได้กรณีที่ความนับถือบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมิใช่กรณีที่อนุญาโตตุลาการจะต้องทำคำชี้ขาดภายใน 180 วัน นับแต่วันแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนสุดท้ายดังที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยมาแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์คัดค้านข้อนี้ฟังไม่เข้า

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การแปลสัญญาจัดการเครื่องจักรโรงงานรีคเคิล ฉบับลงวันที่ 9 ธันวาคม 2537 เอกสารหมายเลข R.14 และลัญญาจัดหาอุปกรณ์สำหรับเครื่องจักรรีคเคิล ฉบับลงวันที่ 9 ธันวาคม 2538 เอกสารหมายเลข R.15 ชอบหรือไม่

ปัญหานี้ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า นางสาววารี ชินศิริกุล เป็นผู้แปลสัญญาทั้งสองฉบับขึ้นตั้งก่อนแล้ว แต่ปรากฏว่านายสมชาย นานิตาวงศ์ เป็นผู้รับรองเงื่อนไขนั้น เห็นว่า ที่พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 31 (3) กำหนดให้ผู้ขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศจะต้องมีคำแปลซึ่งเป็นภาษาไทยของคำชี้ขาดและสัญญาอนุญาโตตุลาการนั้น โดยมีผู้แปลซึ่งได้สถาบันด้วยแล้วเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศ หัว

แทนการทุต หรือ กงสุลไทยเป็นผู้รับรองมาแสดงด้วยนั้น ก็โดยมีความนุ่งหนาใจให้เอกสารซึ่งเป็น
คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ และสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งได้กระทำที่ต่างประเทศ
เป็นที่น่าเชื่อถือและรับฟังได้ โดยไม่จำกัดว่าจะต้องดำเนินการแต่เพียงเท่านี้ก็กำหนดไว้เท่านั้น
หากเอกสารดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงได้สาบานตัวต่อหน้าศาลในระหว่างการพิจารณาของศาลแล้ว
ศาลก็มีอำนาจรับฟังเอกสารเหล่านั้นได้ คดีนี้เม่นางสาววารี ชินสิริกุล เป็นผู้แปลเอกสารหมาย
ร.14 และ ร.15 แต่ได้ความว่ามีนายสมชาย นานิตาอยู่ เป็นล่ามในการแปลเอกสารดังกล่าว โดย
นายสมชายเบิกความในฐานะเป็นล่าม ได้ตรวจสอบเอกสารดังกล่าวแล้วรับว่าเป็นคำแปลที่ถูกต้อง
ถือได้ว่าในระหว่างที่นายสมชายทำหน้าที่เป็นล่าม นายสมชายเป็นผู้แปลเอกสารหมาย ร.14 และ
ร.15 และได้รับรองเอกสารดังกล่าวด้วย ทั้งก่อนที่นายสมชายจะเบิกความก็ได้สาบานต่อหน้าศาล
แล้ว

ที่ศาลทรัพย์สินทางปัจจุบันและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยว่าการดำเนินการ
ดังกล่าวของผู้ร้องมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย ผู้ร้องสามารถร้องขอให้นับคับตามคำชี้ขาดของ
อนุญาโตตุลาการ ได้นั้น ศาลฎีกากฤษฎีกิทรัพย์สินทางปัจจุบันและการค้าระหว่างประเทศเห็น
พ้องด้วย อุทธรณ์คัดค้านข้อนี้ฟังไม่ขึ้น เช่นกัน

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไป เรื่องผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้ร้อง โดยผู้คัดค้าน
อุทธรณ์ว่าผู้ร้องซึ่งมีภาระการพิสูจน์ แต่นำสืบไม่ได้ว่าผู้ร้องเป็นสมาชิกประเภทใดขององค์กร
รสหประชาชาติและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของประเทศไทยเดียวกันนั้น เห็นว่า ภาระการ
พิสูจน์ว่าคู่สัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามประ
ราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 34(1) กำหนดให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้จะถูกนับคับ
ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเป็นผู้พิสูจน์ ภาระการพิสูจน์ในเรื่องนี้จึงหาเป็นภาระของผู้ร้อง
ไม่ อีกทั้งได้ความตามทางพิจารณาว่าผู้ร้องมีนาญกรเกียรติ ชุมหลิกร เป็นพยาน กับนางอลิษา
เบน เดล カラ์โล เสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงและเป็นพยานเบิกความว่าประเทศไทย
ประเทศอิตาลี และประเทศไทยร่วมกันเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับ
ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับนี้นิวยอร์ก ตามเอกสารหมาย ร.6 และ ร.7

ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ตามกฎหมายของประเทศไทย ประกอบธุรกิจค้าขาย เครื่องจักร มachinery โคร์ปชี เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนในการยื่นคำร้องคดีนี้ ตามเอกสาร พร้อมคำแปลหมาย ร.11 ถึง ร.13

เห็นว่า ผู้ร้องมีพยานบุคคล ประกอบเอกสาร โดยเฉพาะเอกสารหมาย ร.11 ถึง ร.13 มีในคราวปีบลิก และสถานที่สุดท้าย ณ เมืองมิลัน ประเทศอิตาลีรับรอง ผู้คัดค้านเพียงกล่าวอ้าง ลาย ๆ ไม่ได้นำสืบให้เห็นเป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ของประเทศไทย โคร์ปชี มachinery โคร์ปชี เป็นผู้มีอำนาจยื่นคำร้องกระทำการแทนผู้ร้องในคดีนี้ ซึ่งประเทศไทยและประเทศอิตาลีเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับความ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับนี้กรณีวอร์ค

ส่วนที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องเสนอข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการเพียงฝ่ายเดียว โดยผู้คัดค้านไม่ได้เข้าต่อสู้คดีและไม่ได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาในขั้nonuญาโตตุลาการ เป็นการ ดำเนินการโดยไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า ในการพิจารณาว่าผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ จะถูกบังคับให้ทราบล่วงหน้าโดยชอบด้ingการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณา หรือไม่ สามารถเข้าต่อสู้ในขั้nonuญาโตตุลาการเพราเหตุประการอื่น

ผู้คัดค้านเป็นผู้มีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามบทบัญญัติในมาตรา 34 (3) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 แต่ผู้คัดค้านหาได้นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงดัง กล่าวไม่ แต่กลับได้ความความทางน้ำเสื่อของผู้ร้อง โดยนายเออก ศรีสนิท อนุญาโตตุลาการฝ่ายผู้ คัดค้านเป็นพยานผู้ร้องเบิกความเป็นใจความว่า

การดำเนินกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการของ สมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปารีสนั้น ถูกต้องและครบถ้วนตามระเบียบกฎหมาย ของสมาคมแล้ว ทั้งนายชาญชัย แพรพราษฎร์ กรรมการผู้มีอำนาจของผู้คัดค้านกีเบิกความเจอ สมคำพยาานของผู้ร้องว่า นายชาญชัยได้ทราบเรื่องที่ผู้ร้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่ประเทศไทย ฝรั่งเศสแล้ว แต่ทางผู้คัดค้านไม่ได้ต่อสู้คดีเพราเห็นว่ามีค่าใช้จ่ายสูง โดยนายชาญชัยคิดว่าเป็น จำนวนมากกว่า 10,000,000 บาท เห็นได้ว่า การที่ผู้ร้องเสนอข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการต่าง ประเทศ ยังกระทำการต่างประเทศมีคำชี้ขาดแล้วนั้นได้ดำเนินการโดยชอบแล้ว

ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า อนุญาโตตุลาการต่างประเทศสั่งให้ผู้คัดค้านขาดนัดและตั้งนายเออนกซึ่งไม่เคยมีนิติสัมพันธ์กับผู้คัดค้านมาก่อนเป็นอนุญาโตตุลาการฝ่ายคัดค้านทำให้นายเออนกไม่ทราบข้อเท็จจริงนั้น เห็นว่า เมื่อผู้คัดค้านได้ทราบการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการแล้ว แต่ไม่เข้าดือสืบคดี ที่อนุญาโตตุลาการต่างประเทศสั่งให้ผู้คัดค้านขาดนัดและดำเนินกระบวนการพิจารณาไปปัจจุบันแล้ว

ส่วนการตั้งนายเออนกเป็นอนุญาโตตุลาการนั้น การตั้งอนุญาโตตุลาการย่อมพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ หากใช่ต้องเลือกจากฝ่ายของคู่สัญญาไม่ ส่วนข้อเท็จจริงในคดีจะมีอย่างไรก็เป็นเรื่องคู่สัญญาซึ่งเป็นคู่กรณิจจะต้องนำสืบให้ปรากฏ หากใช่เป็นข้อที่อนุญาโตตุลาการจะต้องรับทราบมาก่อนไม่ เมื่อผู้คัดค้านมิได้ได้แจ้งว่า นายเออนกมีคุณสมบัติกพร่องอย่างไร การตั้งนายเออนกเป็นอนุญาโตตุลาการฝ่ายคัดค้านจึงชอบแล้ว

ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า ผู้คัดค้านไม่เคยรู้จักคนซึ่งประยุกต์ผู้รับสำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในวันที่ 23 กันยายน 2542 ตามเอกสารหมาย ร.19 พร้อมคำแปล จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รับสำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการอันมีผลทำให้คำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของผู้ร้องขอดำเนินการความเนื่องจากมิได้กระทำการในกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ผู้คัดค้านได้รับสำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้น นางอลิชาเบธ เคลล คาร์โล พยานผู้ร้องส่งบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2542 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดข้อพิพาทสั่งไปยังสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ญ กรุงปารีส และสมาคมหอการค้าระหว่างประเทศ ได้จัดส่งต้นฉบับคำชี้ขาดดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องและผู้คัดค้านคนละฉบับ ตามเอกสารหมาย จ.11 จ.17 ถึง จ.19 ต่างประเทศสั่งให้ผู้คัดค้านขาดนัดและตั้งนายเออนกซึ่งไม่เคยมีนิติสัมพันธ์กับผู้คัดค้านมาก่อนเป็นอนุญาโตตุลาการฝ่ายคัดค้านทำให้นายเออนกไม่ทราบข้อเท็จจริง นั้นเมื่อมีข้อตกลงว่าจะระงับข้อพิพาทโดยศาลไทยและค่าใช้จ่ายสูง ในข้อนี้นายชาญชัยพยานผู้คัดค้านเบิกความตอบคำถามค้านของนายผู้ร้องว่า พยานเคยได้รับคำชี้ขาดตามเอกสารหมาย ร.10 แต่จำไม่ได้ว่าเป็นเมื่อใด ดังนั้น เมื่อพิจารณาแล้วที่อนุญาโตตุลาการลงลายมือชื่อในคำชี้ขาดเอกสารหมาย ร.10 คือวันที่ 13 กันยายน 2542 แสดงว่าผู้คัดค้านได้รับสำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหลังวันดังกล่าว

คดีนี้ผู้ร้องเป็นค้าร้องวันที่ 13 กันยายน 2543 จึงไม่เกินกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ได้ส่งสำเนาคำร้องเข้าด้วยผู้คัดค้าน อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังไม่เป็น

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้คัดค้านถูกดำเนินคดีตามสัญญาแก่ผู้ร้องเพียงใด ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่าผู้คัดค้านถูกดำเนินคดีตามสัญญาแก่ผู้ร้องอยู่ร้อยละ 10 ของราคากลางตามสัญญาซึ่งอยู่ในรูปของหนังสือคำประกันธนาคาร ที่มีเงื่อนไขว่าผู้คัดค้านจะชำระเงินเมื่อมีการติดตั้งเครื่องเริงรือขึ้น และสามารถเดินเครื่องขึ้นได้เพื่อกำลังการผลิต แต่ผู้ร้องไม่สามารถเดินเครื่องขึ้นได้ ผู้คัดค้านจึงขอบที่จะไม่คืนหนังสือคำประกันให้แก่ผู้ร้องอีก ข้อเท็จจริงหากสำนวนนี้ได้ความว่า ก่อนคดีอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดในปี 2542 ผู้คัดค้านถูกว่าได้ชำระเงินให้แก่ผู้ร้องตามเลขที่ 9 ฉบับ แต่ผู้ร้องอ้างว่าไม่อาจรับเงินจำนวนดังกล่าวได้ ผู้ร้องจึงนำมาฟ้องที่ศาลในประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล เห็นว่า ข้ออ้างของอุทธรณ์ของผู้คัดค้านเป็นข้อเท็จจริงที่จะต้องนำสืบอ้างขึ้นพิจารณาอนุญาโตตุลาการยกขึ้นอ้างในชั้นศาลมหาได้ไม่

เนื่องจากกรณีไม่ต้องด้วยมาตรา 34 และ 35 ของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 เมื่อผู้คัดค้านถูกว่าได้ชำระหนี้ให้แก่ผู้ร้องไปก่อนที่อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด ผู้คัดค้านควรต้องแสดงหลักฐานการชำระหนี้ต่ออนุญาโตตุลาการตามที่กล่าวอ้าง แต่ผู้คัดค้านก็หาได้กระทำการเช่นนั้นไม่ เมื่อผู้คัดค้านไม่อาจพิสูจน์ว่ามีเอกสารที่ศาลเมื่อวานนี้ทำคำสั่งปฏิเสธการขอับบังคับ คำนิ่งชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ได้เช่นนี้ จึงต้องถือว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการมีผลกฎหมาย เป็นบุคคลแล้ว ศาลไม่อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้

ส่วนที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ในข้อสุดท้ายว่า ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศคงกำหนดค่าทนายความ 100,000 บาท โดยที่ไม่ปรากฏว่ามีการขอค่าทนายความในคำขอท้ายไว้ เป็นการพิพากษาก่อนคำขอ ผู้คัดค้านไม่ต้องรับผิดชอบในเงินจำนวนดังกล่าวทั้งนั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (5) กำหนดให้คำพิพากษาต้องกล่าวถึงค่าฤชาธรรมเนียมด้วย โดยคู่ความไม่จำต้องมีคำขอค่าทนายความเป็นส่วนหนึ่งของค่าฤชาธรรมเนียมซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดให้ความมากน้อยแห่งคดี ความสุจริตในการต่อสู้คดี กับ

เที่ยบคุเวลาและงานที่ทนายความต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ตามตาราง 6 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คดีนี้มีทุนทรัพย์มากกว่า 200,000,000 บาท นายผู้ร้องต้องเสียพยานหลาຍปากและนีเอกสารเป็นจำนวนมาก ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางกำหนดค่าทนายความตามจำนวนดังกล่าวมานี้ ศาลฎีกาแผนคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้คัดค้านขึ้นนี้ฟังไม่เข้าเงื่อนกัน

พิพากษายืน ให้ผู้คัดค้านใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 40,000 บาท แทนผู้ร้อง.

นายจรุญวิทย์ ทองสอน

นายเสริมศักดิ์ พลัคธระ

นายประสารสุข บุญเดช

ลงวันที่ 5 เมษายน 2547: อ่านเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2547

อ้างอิงพคศศาลอุทธรณ์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ : คดีหมายเลขแดงที่ กค.567/2544

ที่มา: งานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศ) ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศกลาง ฐานข้อมูลสืบค้นคำพิพากษาศาลฎีกาคดีทรัพย์สินทางปัญญา และคดีการค้าระหว่างประเทศ

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 4

คดีพิพาทภาษีก้าวที่ 1920/2546

บริษัทกิจพิยประภัณภัย จำกัด (มหาชน) โจทก์
บริษัทกรานส์ ออร์ คาร์รีก จำกัด ที่ 1 กับพ่วงรวม 2 คน จำเลย

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ รับขนของทางอากาศ

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง ประกอบกิจการรับประกันวินาศภัยทุกประเภท โจทก์มอบอำนาจให้นาย อภิชาต บูรณะธรรม เป็นผู้ดำเนินคดีแทน จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศไทยสหราชอาณาจักร (ที่ถูกประเทศไทยตราสารจรรยาบรรณสากล) และจดทะเบียนสาขาในประเทศไทยประกอบกิจการรับขนทางอากาศ โดยมีนำหนึ่งเป็นทางการค้าปกติ

เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2541 โจทก์รับประกันภัยสินค้าพิพาทประเภทพระที่ทำด้วยมือ (HAND MADE/HAND KNOTTED CARPET) จำนวน 3 มัค (BALE) รวม 6 ชิ้นหรือผืน หนัก 100 กิโลกรัม ของบริษัทเกรทเทล อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้ออกประกันภัย ซึ่งจะขนส่งจากท่าอากาศยานกรุงเทพ ประเทศไทย ไปยังท่าอากาศยานเมืองไมามี ประเทศสหรัฐอเมริกามีสาระสำคัญในสัญญาประกันภัยว่า หากสินค้าที่เอาประกันวินาศภัยไม่ถึงมือผู้รับตราสั่งเสียหายหรือสูญหายอย่างหนึ่งอย่างใดในระหว่างการขนส่ง โจทก์จะชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินวงเงินที่เอาประกันภัย คือจำนวน 49,500 คอลลาร์สหราชอาณาจักร 1,782,990 บาท

ผู้ออกประกันภัยได้ว่าจ้างให้จำเลยที่ 1 ขนส่งสินค้าพิพาทเพื่อส่งให้แก่ผู้รับตราสั่งชื่อ นายแซน ดาวิดเดียน (SAM DAVIDIAN) ท่าอากาศยานเมืองไมามี จำเลยที่ 1 ได้ออกใบตราสั่งทางอากาศนิตแวร์ บิล (AIR BILL) ให้ไว้แก่ผู้ส่งสินค้า วันที่ 7 ธันวาคม 2541 จำเลยที่ 1 ได้ว่า

ข้างให้จำเลยที่ 2 ขนส่งสินค้าพิพาทอีกทอดหนึ่งหรือร่วมรับขนกับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 ได้ออกใบตราสั่งทางอากาศนิคแอร์ เวบบิล (AIR WAYBILL) ให้แก่จำเลยที่ 1

เมื่อสินค้าพิพาทถึงปลายทางจำเลยที่ 2 ได้ส่งมอบสินค้าพิพาทให้แก่นายแซมนวลดาวีดีแอนท์ส (SAMUEL DAVIDYANTS) ผู้ไม่มีสิทธิ โดยต้นฉบับเอกสารทางการค้าทุกฉบับ ขังอยู่ที่ธนาคารซิตี้แบงก์แห่งประเทศไทย ทำให้สินค้าไม่ถึงมือผู้รับ ผู้เอาประกันภัยได้ทวงถามให้จำเลยทั้งสองชุดใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,782,990 บาท จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ผู้เอาประกันภัยจึงได้ทวงถามโจทก์ โจทก์ได้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,782,990 บาท ให้แก่ผู้เอาประกันภัย โจทก์จึงรับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัย โจทก์ได้ทวงถามให้จำเลยทั้งสองชุดใช้ค่าเสียหายแล้ว จำเลยทั้งสองเพิกเฉย จำเลยทั้งสองจึงผิดนัดชำระหนี้ ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีจากต้นเงินจำนวน 1,782,990 บาท นับแต่วันที่โจทก์ได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เอาประกันภัยจนถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน 75,105.60 บาท รวมต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นเงินจำนวน 1,858,095.60 บาท ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินจำนวน 1,858,095.60 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินจำนวน 1,782,990 บาท นับถ้วนจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระเสร็จ แก่โจทก์

จำเลยที่ 1 ให้การว่า หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีของโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะนายอันันท์ พرنริค มิได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์ และลายมือชื่อของนายาริก กิงวนพูลิชช์ และตราประทับในหนังสือมอบอำนาจไม่เหมือนกับตัวอย่างที่ให้ไว้แก่กระทรวงพาณิชย์ นายอภิชาต บูรณะธรรม จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ บริษัท เอริเทช อินเตอร์เนชันแนล จำกัด ได้ว่าข้างให้จำเลยที่ 1 ขนส่งสินค้าพิพาท จำเลยที่ 1 มิได้เป็นผู้ขนส่งทางอากาศโดยมีบ่าหนึ่งเป็นทางการค้าปกติ จำเลยที่ 1 ประกอบธุรกิจในฐานะตัวแทนและกระทำการเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 2

จำเลยที่ 1 ออกรอร์บิล (AIR BILL) ให้แก่ผู้ส่งสินค้าไว้เพื่อเป็นหลักฐานการรับสินค้าเท่านั้น จำเลยที่ 1 มิได้คิดค่าบ่าหนึ่งเป็นค่าระหว่างพาหนะ สินค้าพิพาทมิได้สูญหายแต่อย่างใด โดยถูกส่งไปยังปลายทางในสภาพที่ถูกต้องครบถ้วน และมีผู้มารับสินค้าไปจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรปลายทางผู้ส่งสินค้ามิได้รับชำระค่าสินค้าจากผู้รับสินค้าปลายทาง ผู้ส่งสินค้าหรือผู้เอาประกันภัย จึงเรียกร้องจากโจทก์ โจทก์ชำระเงินให้แก่ผู้เอาประกันภัยไปโดยไม่ตรวจสอบถึงความเสียหายอัน

เกิดจากผู้เอาประกันภัยอย่างละเอียด ความเสียหายมิได้อยู่ในเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันภัย โจทก์จึงไม่อาจรับช่วงสิทธินาฬองคดีนี้ สินค้าพรมพิพาทมีราคาไม่เกินผืนละ 10,000 บาท ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ 2 ให้การว่า หนังสือมอบอำนาจของ โจทก์ไม่ถูกต้องเนื่องจากนายอานันท์ พrnรศ และนายชาเร็ก กัจวานพพิชัย ไม่ได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของ โจทก์ในปัจจุบัน ประกอบกับหนังสือมอบอำนาจระบุว่ามีผู้รับมอบอำนาจ 2 คน คือ นายพหุล พูนธ์ระกูล กับนายอภิชาต บูรณะธรรม ซึ่ง โจทก์จะต้องปิดอกราสเต็มปีมูลค่า 60 บาท แต่ โจทก์ปิดอกราสเต็มปีเพียง 30 บาท หนังสือมอบอำนาจของ โจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศไทย รัฐอสเตรีย มีสำนักงานสาขาอยู่ในประเทศไทย ประกอบกิจการสายการบินระหว่างประเทศ ให้บริการเครื่องบินโดยสารและรับขนส่งสินค้าทางอากาศ จำเลยที่ 2 มอบอำนาจให้นายเอกลักษณ์ อันรรฆณพกุล เป็นผู้ดำเนินคดีแทน

จำเลยที่ 2 ไม่เคยมีนิติสัมพันธ์กับ โจทก์ บริษัทเอริเทช อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้เอาประกันภัยและนายแซน ดาวีเดียน เมื่อต้นเดือนธันวาคม 2541 ผู้เอาประกันภัยได้ขายสินค้าพรมให้แก่นายแซน ดาวีเดียน โดยผู้ขายจะต้องส่งมอบสินค้าไปให้ผู้ซื้อที่เมืองไมามี นลรุฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อผู้ซื้อได้รับสินค้าแล้ว จะชำระสินค้าให้ผู้ขายประกันภัยผ่านธนาคารชิด แบงก์มิเงื่อน ในการชำระเงินแบบ D/P AT SIGHT ผู้เอาประกันภัยได้ว่าจ้างจำเลยที่ 1 ให้ขนส่งสินค้าพิพาท โดยจำเลยที่ 1 ออกใบตราสั่งทางอากาศนิค แอร์ บิล ให้ผู้ส่งไว้เป็นหลักฐาน จำเลยที่ 1 ได้ว่าจ้างจำเลยที่ 2 ให้ขนส่งสินค้าพิพาทโดยจำเลยที่ 2 ไม่ทราบเงื่อนไขของกรมธรรม์ประกันภัยและราคาสินค้า

ต่อมาเมื่อสินค้าพิพาทดึงท่าอากาศยานไมามี สินค้าพิพาทได้ถูกนำ上来เก็บรักษาที่กรมศุลกากรสหรัฐอเมริกา เพื่อรอให้ผู้ซื้อมารับสินค้าไป ถือว่าจำเลยที่ 2 ได้ปฏิบัติหน้าที่สมบูรณ์แล้ว นายแซน ดาวีเดียน ผู้ซื้อได้ชำระภัยสินค้านำเข้าแล้วรับสินค้าไปแล้ว สินค้าไม่ได้ส่งให้นายแซนมวล ดาวีไดแอนท์ โจทก์อ้างว่าได้สอบถามแล้วพบว่ามีการลักทรัพย์พรหมที่โจทก์รับประกันภัยไว้ โจทก์จึงได้จ่ายเงินจำนวน 1,782,990 บาท ให้แก่ผู้เอาประกันภัยไปโดยไม่ตรวจสอบให้ดีก่อน ถือว่าโจทก์ประมาทเดินเลื่อนอย่างร้ายแรง โจทก์ไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้รับช่วงสิทธิ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จำเลยที่ 2 ไม่เคยได้รับหนังสือทวงถามจากโจทก์ให้ชำระหนี้ ราคายังคงตั้งกล่าวสูงกว่าความเป็นจริงซึ่งมิได้เกิน 10,000 บาท ขอให้ยกฟ้อง

ศาลอธิรพย์สินทางปั้มผู้ขายและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยที่ 2 ชำระเงินจำนวน 1,782,990 บาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 75,105.60 บาท และดอกเบี้ยในอัตราเร้อยละ 7.5 ต่อปี จากดันเงินจำนวน 1,782,990 บาท นับถ้วนจากวันท่อง (วันที่ 8 ธันวาคม 2542) เป็นต้นไป จนกว่าจำเลยที่ 2 จะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยที่ 2 ชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 50,000 บาท ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 ให้เป็นพ้น

จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ต่อศาลมีค่า

ศาลมีค่าแพนกคีธิรพย์สินทางปั้มผู้ขายและการค้าระหว่างประเทศตรวจสอบจำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ทางพิจารณาโจทก์นำเสนอว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง โจทก์ประกอบกิจกรรมรับประกันวินาศภัยทุกประเภทตามเอกสารหมาย จ.1 ในขณะที่ขึ้นฟ้องและก่อนฟ้องคดีนี้ นายอานันท์ พรนริศ และนายจาเร็ค กั้งวน พพิชัย เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์ โจทก์มอบอำนาจให้ นายอภิชาต บูรณธรรม เป็นผู้ดำเนินคดีแทน ตามเอกสารหมาย จ.2 គุ่คราของโจทก์ที่ประทับลงในหนังสือมอบอำนาจเป็นគุ่คราที่ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.2/1

จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบกิจกรรมรับขนส่งทางอากาศทั้งคนโดยสารและขนของ โดยมีสำเนาเป็นทางการค้าปกติ ตามเอกสารหมาย จ.3

จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศไทย (อุกฤษฎ์) และได้จดทะเบียนสาขาในประเทศไทย ประกอบธุรกิจรับขนส่งคนโดยสารและรับขนส่งของ

วันที่ 2 ธันวาคม 2541 โจทก์ได้ทำสัญญาประกันภัยการขนส่งสินค้าทางอากาศ ประเภทพรมซึ่งทำด้วยมือ (HAND MADE/HAND KNOTTED CARPET) จำนวน 3 มัค (BALE) รวม 6 ชิ้นหรือผืน หนัก 100 กิโลกรัม ให้ไว้แก่ บริษัทเชริเทช อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (HERITAGE INTERNATIONAL LIMITED) ผู้เอาประกันภัย จากท่าอากาศยานกรุงเทพไปปั้งท่าอากาศยานเมืองโนอามี นลรัฐฟล็อริดา ประเทศไทย

สัญญาประกันภัยมีข้อสาระสำคัญคือ หากสินค้าที่รับประกันภัยประสบภัยหายหรือเสียหาย หรือเกิดสูญหายอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่ามีอัตราราส่วนในระหว่างการขนส่ง โจทก์จะ

ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่เสียหายจริงแต่ไม่เกินวงเงินที่เอาประกันภัยจำนวน 49,500 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1,782,990 บาท ตามกรมธรรม์ประกันภัยเอกสารหมาย จ.4 ในวันดังกล่าวผู้เอาประกันภัยได้ว่าจ้างให้จำเลยที่ 1 ขนส่งสินค้าให้แก่นายแซม ดาวิดียน (SAM DAVIDIAN) ผู้รับสินค้าที่เมืองไนอาวี จำนวนที่ 1 ได้ตรวจสอบสินค้าว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยแล้ว จึงเรียกเก็บค่าระหว่างการขนส่งจากผู้ส่งและออกใบตราสั่งทางอากาศนิค แอร์ บิล (AIR BILL) เลขที่ ทีโอซี 155312 ให้ไว้แก่ผู้ส่ง โดยระบุให้ธนาคารชิตี้แบงก์ (CITIBANK) ที่เมืองไนอาวีเป็นผู้รับตราสั่งโดยแจ้งแก่นายแซม ดาวิดียน บริษัทชิตี้บาย อิงค์ ผู้รับสินค้าตามใบตราสั่งทางอากาศเอกสารหมาย จ.5 พร้อมออกใบกำกับสินค้า (INVOICE) ให้แก่ผู้ส่ง ตามเอกสารหมาย จ.6

จำเลยที่ 1 ได้ว่าจ้างให้จำเลยที่ 2 ขนส่งสินค้าพิพากหรือร่วมกันขนส่ง จำนวนที่ 2 ได้ออกใบตราสั่งทางอากาศนิค แอร์ เวย์บิล (AIR WAYBILL) เลขที่ 231-0100 7134 ให้แก่จำเลยที่ 1 ตามเอกสารหมาย จ.7 ผู้เอาประกันภัยได้ส่งมอบสินค้าให้จำเลยที่ 1 และส่งต้นฉบับเอกสารทางการค้า คือ กรมธรรม์ประกันภัยใบตราสั่งทางอากาศที่ออกโดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 ในกำกับสินค้า ซึ่งระบุราคасินค้าไว้ในรายการบรรจุหินห่อ และเอกสารทางการค้าอื่นที่เกี่ยวข้องไปให้ธนาคาร กสิกร ไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อส่งไปให้ธนาคารชิตี้แบงก์ สาขาไนอาวี เมื่อเที่ยวนินที่ เอ็นจี 016/08 ออกเดินทางจากท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ไปถึงท่าอากาศยานเมืองไนอาวีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2541 จำเลยที่ 2 ได้จัดการขนถ่ายสินค้าเข้าเก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของจำเลยที่ 2 เพื่อเตรียมส่งมอบให้แก่ผู้รับตราสั่ง ตามปกติธนาคารผู้รับตราสั่งจะแจ้งให้ผู้ซื้อทราบเมื่อผู้ซื้อชำระราคาแล้ว ธนาคารผู้รับตราสั่งจะสลักหลังและส่งมอบต้นฉบับเอกสารทางการค้าให้ผู้ซื้อไปยังคงได้

ต่อมนายแซม ดาวิดียน ได้สอบถามตามจำเลยที่ 2 เกี่ยวกับสินค้าพิพากเพื่อขอรับเอกสารที่ธนาคารชิตี้แบงก์ สาขาไนอาวี ไปรับสินค้าพิพากจากจำเลยที่ 2 ปรากฏว่าตัวแทนของจำเลยที่ 2 ได้ส่งมอบสินค้าพิพากให้แก่บุคคลอื่นผู้ไม่มีสิทธิรับสินค้าพิพากโดยบุนได้ตรวจสอบว่าเอกสารที่นำมารับมิใช้ต้นฉบับ แต่เป็นเพียงสำเนาเท่านั้น โดยต้นฉบับเอกสารทางการค้าที่เกี่ยวข้องยังคงอยู่ที่ธนาคารชิตี้แบงก์ ตามหนังสือของธนาคารชิตี้แบงก์เอกสารหมาย จ.9

การที่ตัวแทนของจำเลยที่ 2 ส่งมอบสินค้าให้แก่นายแซมมวล ดาวิดแอนท์ (SAMUEL DAVIDYANTS) ซึ่งเป็นคนละคนกับนายแซม ดาวิดียน โดยนายแซมมวล ดาวิด

แอนท์ส เพียงแต่นำสำเนาใบตราสั่งและใบอนุญาตขับขี่รถชนิดไปขอรับสินค้าพิพาทจากตัวแทนของจ้าเลขทั้งสอง ตัวแทนของจ้าเลขทั้งสองก็ส่งมอบสินค้าพิพาทให้ไป ตามเอกสารหมาย จ.10 และ จ.11 การกระทำของจ้าเลขทั้งสองทำให้ผู้เอาประกันภัยได้รับความเสียหาย เพราะผู้รับสินค้าไม่ได้รับสินค้าตามที่สั่งซื้อ เมื่อผู้ซื้อแจ้งมาว่าผู้เอาประกันภัยว่าซื้อไม่ได้รับสินค้าผู้เอาประกันภัยจึงแจ้งมาซึ่งโจทก์ โจทก์ติดต่อว่าจ้างให้บริษัท แมททิวส์ แมทสัน แอนด์ เคลลี่ อิงค์ (MATTHEWS, MATSON AND KELLEY INC.) ตรวจสอบ บริษัท ดังกล่าว ได้ว่าจ้างบริษัท ราล์ฟ วูด เชอร์วิส เซส อิงค์ (RALPH WOOD SERVICES, INC.) เป็นผู้สำรวจความเสียหายแทน ตามเอกสารหมาย จ.12 ผู้เอาประกันภัยได้แจ้งให้จ้าเลขทั้งสองชุดใช้ค่าเสียหาย ตามเอกสารหมาย จ.13

จ้าเลขทั้งสองเพิกเฉย เมื่อสินค้าพิพาทกิจกรรมสัญญาหาระหว่างการขนส่ง โจทก์จึงได้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,782,990 บาท ให้แก่ผู้เอาประกันภัย เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2542 ผู้เอาประกันภัยจึงได้ออกใบรับซ่อมสิทธิให้แก่โจทก์เพื่อเป็นหลักฐานการรับเงิน ตามเอกสารหมาย จ.14 และธนาคารซึ่งแบงก์ได้ส่งต้นฉบับใบตราสั่งทางอากาศเอกสารหมาย จ.5 คืนมาแล้ว โจทก์ได้ทางตามให้จ้าเลขทั้งสองชุดใช้ค่าเสียหายแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.15 ถึง จ.22 แต่จ้าเลขทั้งสองปฏิเสธ ตามเอกสารหมาย จ.23

การกระทำของจ้าเลขทั้งสองทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายจำนวนทั้งสองมีหน้าที่ต้องชำระคอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินจำนวน 1,782,990 บาท นับแต่วันที่คิดนัดคือวันที่ 18 พฤษภาคม 2542 จนถึงวันที่องเป็นเงินจำนวน 75,105.60 บาท รวมเป็นต้นเงินและคอกเบี้ยจำนวน 1,858,095.60 บาท

จ้าเลขที่ 2 นำสืบว่า จ้าเลขที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายของประเทศไทยและรัฐอสเตรีย สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศไทยและรัฐอสเตรียประกอบธุรกิจการบินระหว่างประเทศ ใช้ชื่อว่า "สายการบินเลาดี้แอร์" มีสำนักงานสาขาอยู่ในประเทศไทย นายสมบูรณ์ เวทบุรี ล เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนจ้าเลขที่ 2

จ้าเลขที่ 2 ได้มอบอำนาจให้นายเอกลักษณ์ อนรรคานภิกุล เป็นผู้ดำเนินคดีแทน ตามเอกสารหมาย ล.10 บริษัทเชริเทช อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้ส่ง เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีนายมุจิnn แมร์ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ตามเอกสารหมาย ล.1 ถึง ล.3 วันที่ 2

ธันวาคม 2541 ผู้ส่งได้นำพรมจำนวน 6 ผืน มาว่าจ้างให้จ้าเลขที่ 1 ขนส่งไปให้บริษัทชิตี้บาย อิงค์ จำกัด (CITYBUY INC.) ที่เมืองไนอามี

โดยบริษัทชิตี้บาย อิงค์ จำกัด ได้แจ้งแก่ลูกจ้างที่จะมารับสินค้าว่า คือ นายแซม คาวี เดือน ตามเอกสารหมาย จ.8 ผู้ส่งได้บรรจุหินห่อพรม 6 ผืน ไว้เรียบร้อยแล้ว จึงมอบให้แก่จ้าเลขที่ 1 ตามเอกสารหมาย จ.5 จ้าเลขที่ 1 ไม่เกยหีนและไม่ทราบราคาน้ำหนักของ "ราคางาน" จะมีคำว่าคำว่า N.V.D ซึ่งย่อมาจากคำว่า NO VALUE DECLARED แปลว่า ไม่แจ้งมูลค่าราคาน้ำหนักประมาณ 100 กิโลกรัม

จ้าเลขที่ 1 ในฐานะตัวแทนของจ้าเลขที่ 2 ได้ของตัวตนส่งสินค้าพิพาทให้แก่ผู้ส่ง โดยออกใบตราสั่งทางอากาศนิด แอร์ บิล (AIR BILL) ให้แก่ผู้ส่งเพื่อเป็นหลักฐาน ตามเอกสารหมาย จ.5 ซึ่งฉบับของผู้ส่งสินค้าจะมีคำว่า ORIGINAL 3 (FOR SHIPPER) จ้าเลขที่ 1 ได้ตกลงค่าขนส่งสินค้าตามน้ำหนักของสินค้าเป็นเงิน 20,627 บาท ตามเอกสารหมาย จ.6 ซึ่งผู้ส่งได้ชำระราคาค่าขนส่งแล้วที่ศูนย์ทางโอดาระบุว่า FREIGHT PREPAID ตามเอกสารหมาย จ.5 ในตราสั่งที่จ้าเลขที่ 1 ออกให้นี้คือตัวโอดาราของสินค้า จ้าเลขที่ 1 จะเก็บสำเนาคู่ฉบับไว้เพื่อลงบัญชีและส่งใบตราสั่งฉบับ ORIGINAL 1 (FOR ISSUING CARRIER) จำนวน 1 แผ่น และฉบับ COPY 4 (DELIVERY RECEIPT) ให้แก่จ้าเลขที่ 2 เพื่อดำเนินการต่อไป จ้าเลขที่ 1 จัดส่งสินค้าให้จ้าเลขที่ 2 ซึ่งได้ออกใบตราสั่งทางอากาศนิด แอร์ เวյบิล (AIR WAYBILL) เอกสารหมาย ล.4 ให้แก่จ้าเลขที่ 1

วันที่ 10 ธันวาคม 2541 สินค้าพิพาทไปถึงเมืองไนอามี สายการบินไฟน์แอร์ ซึ่งเป็นตัวแทนของจ้าเลขที่ 2 ที่เมืองไนอามีได้แจ้งให้บริษัทชิตี้บาย อิงค์ จำกัด ทราบว่าสินค้าได้ขนส่งมาถึงแล้ว ถือเป็นอันเสร็จสิ้นหน้าที่ของจ้าเลขที่ 2 วันที่ 14 ธันวาคม 2541 บริษัทชิตี้บาย อิงค์ จำกัด ได้ส่งพนักงานมา收取สินค้าไปและแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของสินค้าต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์การสหรัฐ อเมริกาชาร์ราร์รัมเนย์มและรับสินค้าไป โดยลงชื่อว่า นายแซม คาวีเดือน หมายเลขโทรศัพท์ 305-3770160 ซึ่งเป็นหมายเลขโทรศัพท์ของบริษัทชิตี้บาย อิงค์ จำกัด ตามสำเนาเอกสารหมาย จ.7 โจก์ชี้แจงว่า นายแซมน้ำหนัก คาวีไคแอนท์ส ไม่ใช่นายแซม คาวีเดือน ตามสำเนาเอกสารหมาย จ.7 จ.10 และ จ.11 ไม่ว่า นายแซม คาวีเดือน หรือ นายแซมน้ำหนัก คาวีไคแอนท์ส จะเป็นผู้นำรับสินค้า จ้าเลขที่ 2 ก็ไม่ต้องรับผิดชอบบริษัทชิตี้บาย อิงค์ จำกัด เป็นผู้ส่งซื้อสินค้าพิพาท โจก์จ่ายเงินชด

ใช้ค่าเสียหายเพรานีการลักทรัพย์ เป็นการบิดเบือนรายงานการสำรวจตามเอกสารหมาย จ.12 ซึ่งสรุปว่ามีเจตนาร่วมกันฉ้อโกงโดยคดีจะบุคคลจึงเป็นการกระทำประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โจทก์จึงไม่ใช่ผู้รับช่วงสิทธิ จำเลยที่ 2 ไม่เคยได้รับหนังสือทวงถามจากโจทก์

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่า บริษัทเซริเทช อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ได้รับจ้างจำเลยที่ 2 ให้ขนส่งสินค้าพร้อมโดยทางอากาศจากท่าอากาศยานกรุงเทพ ประเทศไทย ไปยังท่าอากาศยานเมืองไนามี ประเทศสหราชอาณาจักรซึ่งมีตัวอย่างเช่นเดียวกัน ผู้รับตราสั่ง มีนายแซน ดาวีเดียน เป็นผู้ที่ต้องแจ้งให้ทราบบริษัทดังกล่าวได้เจ้าประกันภัยสินค้าที่ขนส่งไว้แก่โจทก์ โดยมีเงื่อนไขว่าหากสินค้าไม่ถึงมือผู้รับตราสั่ง เสียหายหรือสูญหายในระหว่างการขนส่ง โจทก์จะชดใช้ค่าเสียหายที่แท้จริงแต่ไม่เกินจำนวน 49,500 คอลลาร์สหราชอาณาจักร เท่ากับจำนวน 1,782,990 บาท

เมื่อสินค้าไปถึงท่าอากาศยานปลายทาง สายการบินไฟน์แอร์ตัวแทนของจำเลยที่ 2 ได้ส่งมอบสินค้าให้แก่นายแซนนวลด ดาวีเดียนท์ส ต่อนาโจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน 1,782,990 บาท ให้แก่ผู้เจ้าประกันภัยตามที่ผู้เจ้าประกันภัยเรียกร้อง และรับช่วงสิทธิจากผู้เจ้าประกันภัยมาท่องจำเลยที่ 2 และได้รับใบตราสั่งทางอากาศนิค แอร์ บิล (AIR BILL) เอกสารหมาย จ.5 มา

คดีนี้ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบโจทก์ หรือไม่เพียงใด

เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ 2 ได้ตกลงรับจ้างขนส่งสินค้ารายนี้แล้ว จำเลยที่ 2 ย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องขนส่งสินค้าไปส่งมอบให้แก่ผู้รับตราสั่งที่ท่าอากาศยานปลายทาง ข้อเท็จจริงได้ความว่า ใน การรับจ้างขนส่งสินค้ารายนี้ จำเลยที่ 2 ได้ออกใบตราสั่งอันดังนี้ ให้ว่าเป็นหลักฐานแห่งสัญญาขนส่งของให้แก่ผู้สั่งงานใบตราสั่งเอกสารหมาย จ.7 หรือ ล.4 โดยระบุไว้ในใบตราสั่งว่าผู้รับตราสั่งคือธนาคารซึ่งเป็นผู้ที่ต้องแจ้งให้ทราบ กับธนาคารซึ่งเป็นผู้ที่ต้องแจ้งให้ทราบ ด้วยเดือน ดาวีเดียน เป็นผู้ที่ต้องแจ้งให้ทราบ

ทั้งตามคำให้การของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 ก็ยอมรับว่าจำเลยที่ 1 ได้รับจ้างจำเลยที่ 2 ให้ขนส่งสินค้าไปส่งมอบให้แก่นายแซน ดาวีเดียน ซึ่งเป็นผู้ซื้อและผู้รับปลายทาง ดังนั้น จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ขนส่งจึงมีหน้าที่ในการขนส่งสินค้าดังกล่าวไปส่งมอบให้แก่นายแซน ดาวีเดียน ผู้ซื้อสินค้าที่ท่าอากาศยานเมืองไนามีซึ่งเป็นท่าอากาศยานปลายทาง โดยรับการเวนคืนดันฉบับใบตรา

ส่างทางอากาศซึ่งธนาคารชิดีเบงก์ผู้รับตราส่งได้ลักษณะนี้ แต่กลับปรากฏว่า เมื่อจำเลยที่ 2 ได้ ขอนส่งสินค้าไปถึงท่าอากาศยานเมืองไมามิแล้ว สายการบินไฟน์แอร์ ซึ่งเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 2 ที่ทำอากาศยานเมืองไมามิได้ปล่อยสินค้าให้แก่นายแซมนวล ดาวีไดแอนท์ส ตามสำเนาหนังสือ เอกสารหมาย จ.10 พร้อมสำเนาใบอนุญาตขับขี่รถชนิดของนายแซมนวล ดาวีไดแอนท์ส เอกสาร หมาย จ.11 ซึ่งเอกสารทั้งสองฉบับนี้เป็นเอกสารที่สายการบินไฟน์แอร์เจ้งและส่งไปให้ผู้ส่งทราบ ที่จำเลยที่ 2 อุทธรณ์อ้างว่า นายแซม ดาวีเดียน (SAM DAVIDIAN) กับนายแซมนวล ดาวีได แอนท์ส (SAMUEL DAVIDYANTS) เป็นบุคคลคนเดียวกันนั้น เห็นได้ว่า ทั้งชื่อและนามสกุล ของบุคคลทั้งสองแตกต่างกัน ทั้งจำเลยที่ 2 ไม่มีพยานหลักฐานมาสืบแสดงว่าบุคคลทั้งสองเป็น บุคคลเดียวกันแต่ประการใด

นอกจากนี้ ในการส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้นำของรัฐสินค้าขึ้นเป็นการส่งมอบโดยมิได้มี การเวนคืนดันฉบับใบตราส่งทางอากาศ โดยเอกสารการรับสินค้ารวมทั้งใบตราส่งทางอากาศยังคง อยู่ที่ธนาคารชิดีเบงก์ ตามสำเนาหนังสือของธนาคารดังกล่าวเอกสารหมาย จ.9 ข้อที่จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ว่า เอกสารหมาย จ.7 และ จ.9 ถึง จ.11 เป็นสำเนาเอกสาร มิใช่ดันฉบับเอกสารที่แท้จริง จึงรับฟังไม่ได้นั้น เห็นว่า เอกสารหมาย จ.7 เป็นสำเนาใบตราส่งซึ่งมีข้อความถูกต้องตรงกับสำเนา ในตราส่งเอกสารหมาย ด.4 ที่จำเลยที่ 2 อ้างส่งทุกประการ

ส่วนเอกสารหมาย จ.9 ถึง จ.11 แม้จะเป็นสำเนาเอกสาร แต่ก็เป็นเอกสารที่ผู้ส่ง เอกสาร ได้ส่งให้แก่โจทก์โดยวิธีโทรสารซึ่งเป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่าในการส่งโดยวิธีนี้ตามปกติผู้ ส่งจะนำดันฉบับเอกสารไปลงในเครื่องโทรศัพท์แล้วส่งโดยวิธีโทรศัพท์ไปยังเครื่องโทรศัพท์ของผู้ รับ และผู้ส่งเป็นผู้เก็บดันฉบับไว้ทั้งเมื่อจำเลยที่ 2 ถูกโจทก์อ้างสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเป็นพยาน หลักฐานยันคน จำเลยที่ 2 ก็มิได้คัดค้านว่าไม่มีดันฉบับหรือดันฉบับปломทั้งฉบับหรือบางส่วน หรือสำเนานั้นไม่ถูกดึงกับดันฉบับก่อนการสืบพยานเอกสารนั้นแล้วเสร็จ และไม่ได้ยื่นคำร้องขอ อนุญาตคัดค้านต่อศาลในภายหลัง โดยจำเลยที่ 2 เพียงแต่ได้ยังคัดค้านไว้ในบันทึกถ้อยคำยืนยัน ข้อเท็จจริงและความเห็นของนายเอกลักษณ์ อนรรคman พยานจำเลยที่ 2 กับยื่นคำร้องคัดค้าน ไว้ภายหลังการสืบพยานเอกสารดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น

จำเลยที่ 2 จึงต้องห้ามมิให้คัดค้านการมือผู้และความแห้งริงของเอกสารหรือความถูก ต้องแห้งสำเนาเอกสารนั้น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนารวาร์พย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่าง

ประเทศไทย และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 125 ทั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางก็ได้วินิจฉัยรับฟังคำสำเนาเอกสารดังกล่าวซึ่งถือได้ว่าศาลอนุญาตให้นำสำเนาเอกสารมาสืบในกรณีไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาได้โดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 93 (2) แล้ว

สำเนาเอกสารดังกล่าวจึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 นี้ได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ธนาคารซิตี้แบงก์ ผู้รับตราสั่งหรือนายแซม ดาวเตี๊ยน ผู้ซื้อสินค้าซึ่งได้เวนคืนต้นฉบับใบตราสั่งทางอากาศที่ได้รับการสลักหลังให้ การส่งมอบสินค้าแก่บุคคลอื่นโดยบุคคลนี้ได้มีการเวนคืนต้นฉบับใบตราสั่งทางอากาศถือไม่ได้ว่าเป็นการส่งมอบโดยชอบ ทำให้ผู้รับตราสั่งหรือผู้ซื้อไม่ได้รับสินค้า เป็นเหตุให้ผู้ขายหรือผู้ส่งสินค้าเสียหายไม่ได้รับชาระราคาสินค้าจากผู้รับตราสั่งหรือผู้ซื้อ

จำเลยที่ 2 จึงต้องรับผิดในความเสียหายต่อผู้ซื้อ เมื่อโจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยสินค้าได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ซื้อซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยไปแล้วตามกรมธรรม์ประกันภัย ย่อนรับซ่อมสิทธิของผู้เอาประกันภัยที่มีต่อจำเลยที่ 2 ได้ตามอัตโนมัจแห่งกฎหมายโดยไม่จำต้องคำนึงว่า จำเลยที่ 2 ได้ทราบถึงการประกันภัยดังที่จำเลยที่ 2 อุทธรณ์หรือไม่ จำเลยที่ 2 จึงต้องรับผิดชอบค่าเสียหายแก่โจทก์ตามจำนวนเงินที่โจทก์ได้จ่ายไป

ส่วนที่จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ว่า จำเลยที่ 2 ไม่ต้องรับผิดเกิน 10,000 บาท หรือเกินพรมเพียง 10,000 บาท เพราะพรมเป็นของมีค่าอย่างอื่น ๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 620 นั้น เห็นว่า สินค้าที่ตนส่งเป็นเพียงพรม ซึ่งเป็นสิ่งของธรรมดาสามัญทั่ว ๆ ไป ถือไม่ได้ว่าเป็นของมีค่าอย่างอื่น ๆ นอกเหนือจากเงินทองตราธนบัตร ธนาคารบัตร ตัวเงิน พันธบัตร ในทุน ในทุนกู้ ประทวนสินค้า และอัญมณี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 620 วรรคหนึ่ง ดังนั้น แม้ผู้ซื้อจะไม่ได้แจ้งราคาสินค้าให้จำเลยที่ 2 ทราบก็ไม่เป็นเหตุให้จำเลยที่ 2 หลุดพ้นจากความรับผิด ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากยามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ฟังไม่เข้า

พิพากษายืน ให้จำเลยที่ 2 ใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 20,000 บาท แทนโจทก์
นายประชา ปรีระสก์ธรรม
นายเสริมศักดิ์ ผลดีธุระ

นายชาญชัย ลิขิตจิตดํา

ลงวันที่ 22 เมษายน 2546 อ่านเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2546

ถึงอธิบดีคดีอาญาทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง: คดีหมายเลขแดงที่ กค.

408/2543

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 5

คดีพิพาทอาญาคดีที่ 2353/2547

บริษัทโซเชียลเตอร์ อิคูสเตรีย เมคานิเคอล อัสเตรสชาตุเรกานาเปนตาเรีย จำกัด ผู้ร้อง
บริษัทมังกรไทยสตีลบาร์ จำกัด ผู้คัดค้าน

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ขั้นบังคับคดี)

คดีสืบเนื่องจากศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางออก
หมายบังคับคดีเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2545 ให้ผู้คัดค้านชำระเงิน จำนวน 4,999,384.38
ดอลลาร์สหรัฐ และ 363,367,000 ลิร์อิตาลี พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 2.5 ต่อปี ของเดือนเงินดัง¹
กล่าวทั้งสองจำนวนนับตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2542 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง
โดยดอกเบี้ยถึงวันยื่นคำร้อง (วันที่ 13 กันยายน 2543) ไม่เกิน 124,984.61 ดอลลาร์สหรัฐ และ
9,084,175 ลิร์อิตาลี และให้ผู้คัดค้านส่วนของหนังสือคำประกันธนาคารเลขที่ 80190/608 วงเงิน
897,700 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งผู้ร้องมอบให้ผู้คัดค้านไว้คืนแก่ผู้ร้อง ให้ผู้คัดค้านใช้ค่าฤชาธรรม
เนียนแทนผู้ร้อง โดยกำหนดค่าทนายความ 100,000 บาท

ผู้คัดค้านยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์
2545 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศรับอุทธรณ์ของผู้คัดค้าน ผู้ร้องแก้
อุทธรณ์และคัดค้านการขอทุเลาการบังคับคดี ต่อมาผู้ร้องได้นำหมายบังคับคดีอาชัดเงินในบัญชีเงิน
ฝากของผู้คัดค้าน 2 บัญชี และเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านส่วนของหนังสือคำประกัน
เครื่องขึ้นของผู้คัดค้านให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีฉบับนั้นจะขายทอดตลาดเครื่องขึ้นของผู้คัด
ค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เพิกถอนกระบวนการวิธีการบังคับคดีตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545 เป็นต้นมา และให้การบังคับคดีไว้จนกว่าศาลมีคำพิพากษา

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง มีคำสั่งว่า คดีอยู่ระหว่างรอศาลมีคำสั่งคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ผู้ร้องมีสิทธิ์ดำเนินการบังคับคดีได้ตามกฎหมาย กรณีไม่มีเหตุให้หักหรือเพิกถอนการบังคับคดี ยกคำร้อง ค่าคำร้องเป็นพัน

ผู้คัดค้านอุทธรณ์ต่อศาลมีคำ

ศาลมีคำแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า คดีอยู่ระหว่างรอศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาผู้ร้อง จึงยังไม่มีสิทธิ์บังคับคดี ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางไม่อาจพิจารณาคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีและออกหมายบังคับคดีได้นั้น เห็นว่า การยื่นอุทธรณ์ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับคดี ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 45 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 231 วรรคหนึ่ง

คดีนี้เมื่อผู้คัดค้านจะได้ยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีไว้แล้ว แต่เมื่อศาลมีคำยังไม่มีคำสั่งอนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดี ผู้ร้องซึ่งชนะคดีตามคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศย่อมมีสิทธิ์บังคับคดีได้ และไม่มีเหตุให้เพิกถอนหรืองดการบังคับคดี ที่ศาลมีคำแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมีคำสั่งนานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังไม่เข้า

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมขึ้นอุทธรณ์ให้เป็นพัน.

นายชูภูวิทย์ ทองสอน

นายเสริมศักดิ์ ผลธุระ

นายประสะสุข บุญเดช

ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2547: ยื่นเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2547 ทั้งอิงคีศาลมีคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี คดีหมายเลขคดีที่ กค. 567/2544

ที่มา: งานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศ) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ฐานข้อมูลสืบกันคำพิพากษาศาลมีคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีและการค้าระหว่างประเทศ

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกรณีศึกษานี้

